

KOMUNALAC a.d. BIJELJINA

**Izvještaj nezavisnog revizora i finansijski izvještaji za
godinu koja se završava na dan 31.12.2023.godine**

april, 2024.godine

Sadržaj	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	3
Finansijski izvještaji za 2023. godinu:	7
- Bilans stanja	7
- Bilans uspjeha	10
- Bilans tokova gotovine	13
- Izvještaj o promjenama na kapitalu	15
- Napomene uz finansijske izvještaje	16

Aкционарима и Надзорном одбору „Komunalac“ a.d. Bijeljina

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Komunalac ad Bijeljina (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za 2023. godinu, te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2023.godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja/Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobniye opisane u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanja	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Adekvatno priznavanje, vrednovanje i objelodanjivanje prihoda od komunalnih usluga, i drugih povezanih bilansnih pozicija</i>	
Društvo ostvaruje poslovne prihode po osnovu komunalnih i nekomunalnih usluga. Prihodi od komunalnih usluga nastaju prikupljanjem i odvozom otpada pravnim i fizičkim licima. Potraživanja od /fizičkih lica uglavnom se naplaćuju u gotovini dok zastara nenaplećenih potraživanja ukoliko nisu utužena, nastupa nakon godinu dana. Veliki broj kupaca ukazuje na mogući rizik neadekvatnog priznavanja prihoda i njihovog procjenjivanja. Istovremeno postoji visok	Naše revizijske procedure su uključivale: - Razumijevanje politika i procedura koje se primjenjuju na priznavanje prihoda kao i analizu i testiranje efikasnosti funkcionisanja internih kontrola koje se odnose na proces priznavanja prihoda i projenu potraživanja; - Obavljanje analitičkih postupaka ključnih komponenti Društva, analizirajući aktuelne performanse sa istim performansama prethodne godine;

<p>rizik od nastanka greške prilikom naplate u gotovu kao i rizik zastare potraživanja od fizičkih lica.</p> <p>Utvrđili smo da je prihod od komunalnih usluga ključno pitanje revizije zbog njihovog značajnog iznosa, te rizika priznavanja i vrednovanja prihoda i sa njima povezanim potraživanjima.</p> <p>Objelodanjene informacije koje se odnose na priznavanje prihoda i sa njima povezanim potraživanjima izvršeno je u noti broj 1 i noti broj 8 u napomenama uz finansijske izvještaje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obavaljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - Testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i praćenje do njihove naplate, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - Provjera na bazi uzorka uslova navedenih u fakturi; - Testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa; - Pregled objelodanjivanja u notama; <p>Zaključak:</p> <p><i>Na osnovu izvršenih aktivnosti, nismo utvrđili materijalne greške za priznavanje i vredovanje prihoda i potraživanja.</i></p>
---	--

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Notu broj 1. (tačka 4.1.2.) - *Zemljište i građevinski objekti*. U vezi s tim pitanjem naše mišljenje nije s rezervom.

Odgovornosti menadžmenta za finansijske izvještaje

Menadžment je odgovoran za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s punim MSFI i za one interne kontrole za koje menadžment odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka. U sastavljanju finansijskih izvještaja, menadžment je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s nastavkom poslovanja i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na stalnosti poslovanja, osim ako menadžment ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Menadžment je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovalo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS, koristimo profesionalna prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog iskaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- sagledavamo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo adekvatnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je izvršio menadžment.
- donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja od strane menadžmenta i, na onosvu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem mišljenju na objelodanjivanje u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranom djelokrugu i vremenskom rasporedu revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaj tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskem izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Brčko, 08.04.2024.godine

Financing d.o.o.Brčko

Direktor i ovlašćeni revizor

Danijela Novak

Br.licence: 891/23

Ovlašćeni revizor

Jelena Poljašević

Br.licence: 833/22

Bilans stanja
(Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine)

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Napomena	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Iznos na dan bilansa prethodne godine (PS)
				Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (5-6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
	BILANSNA AKTIVA						
	A. STALNA SREDSTVA (002+008+015+016+017+022+034)	001		11.375.329	3.049.815	8.325.514	8.384.567
01	I NEMATERIJALNA SREDSTVA (003 do 007)	002		31.352	23.880	7.472	12.591
010, dio 019	1. Ulaganja u razvoj	003					0
011, 013 dio 019	2. Koncesije, patenti, licence, softver i ostala prava	004		31.082	23.610	7.422	12.591
015, 016, dio 019	5. Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	007					0
02	II NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (009 do 014)	008		8.150.000	2.135.974	6.014.026	6.026.441
020, dio 029	1. Zemljište	009	1	3.575.068	0	3.575.068	3.567.968
021, dio 029	2. Građevinski objekti	010	1	2.489.132	719.211	1.769.921	1.814.292
022, dio 029	3. Postrojenja i oprema	011	1	1.832.861	1.163.824	669.037	644.181
023, dio 029	4. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	012					
024, dio 029	5. Ulaganje na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	013					
025, 026, dio 029	6. Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	014	1	252.939	252.393		0
03	III INVESTICIONE NEKRETNINE	015	1	3.193.750	889.961	2.303.789	2.345.308
04	IV SREDSTVA UZETA U ZAKUP	016					
05	V BIOLOŠKA SREDSTVA (018 do 021)	017					
050, dio 059	1. Šume	018					
051, dio 059	2. Višegodišnji zasadi	019					
052, 053 dio 059	3. Osnovno stado i ostala biološka sredstva	020					
055, 056 i dio 059	4. Avansi i biološka sredstva u pripremi	021					
06	VI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (023+024+025+030+033)	022		227		227	227
060, dio 069	1. Učešće u kapitalu zavisnih subjekata	023					

061, dio 069	2. Učešće u kapitalu pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata	024					
dio 06	3. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (026 do 029)	025					
062, dio 069	3.1. Dugoročni krediti povezani pravnim licima	026					
063, dio 069	3.2. Dugoročni krediti u zemlji	027					
064, dio 069	3.3. Dugoročni krediti u inostranstvu	028					
065, dio 069	3.4. Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	029					
dio 06	4. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (031+032)	030		227		227	227
066, dio 069	4.1. Vlasnički instrumenti	031					
067, dio 069	4.2. Dužnički instrumenti	032		227		227	227
068, dio 069	5. Potraživanja po finansijskom lizingu	033					
07 i 08	VII OSTALA DUGOROČNA SREDSTVA I RAZGRANIČENJA	034					
090	B. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	035					
	V. TEKUĆA SREDSTVA (037+044)	036		1.742.331	527.801	1.214.530	1.596.156
10 do 15	I ZALIHE, STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (038 do 043)	037		238.207	152.083	86.124	75.029
100 do 109	1. Zalihe materijala	038		206.030	152.083	53.947	41.993
110 do 119	2. Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga	039		15.622		15.622	15.605
120 do 129	3. Zalihe gotovih proizvoda	040					0
130 do 139	4. Zalihe robe	041					0
140 do 149	5. Stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	042		16.555		16.555	17.431
150 do 159	6. Dati avansi	043					0
	II KRATKOROČNA SREDSTVA IZUZEV ZALIHA I STALNIH SREDSTAVA NAMIJENJENIH PRODAJI (045+052+061+064+065)	044		1.504.124	375.718	1.128.406	1.521.127
	1. Kratkoročna potraživanja (046 do 051)	045		1.168.657	357.718	792.939	847.700
200, dio 209	1.1. Kupci - povezana pravna lica	046	2	9.214	117	9.097	69.023
201, 202, 203, dio	1.2. Kupci u zemlji	047	2	1.095.832	353.451	742.381	721.887

209							
204, dio 209	1.3. Kupci iz inostranstva	048					0
grupa 21, osim 214	1.4. Potraživanja iz specifičnih poslova	049		22.150	22.150		0
grupa 22, osim 224	1.5. Ostala kratkoročna potraživanja	050	2	35.091		35.091	51.258
224	1.6. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	051		6.370		6.370	5.532
	2. Kratkoročni finansijski plasmani (053 + 058 + 059 + 060)	052					0
	2.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti (054 do 057)	053					0
230, dio 238	a) Kratkoročni krediti povezanim pravnim licima	054					0
231, dio 238	b) Kratkoročni krediti u zemlji	055					0
232, dio 238	c) Kratkoročni krediti u inostranstvu	056					0
233, dio 238	d) Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	057					0
235 i 236	2.2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	058					0
234, 239	2.3. Potraživanje po finansijskom lizingu	059					0
214	2.4. Derivatna finansijska sredstva	060					0
24	3. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (062 + 063)	061		327.847		327.847	658.112
240, dio 249	3.1. Gotovinski ekvivalenti	062					0
241 do 249	3.2. Gotovina	063		327.847		327.847	658.112
270 do 279	4. Porez na dodatu vrijednost	064					3.788
280 do 289	5. Kratkoročna razgraničenja	065		7.620		7.620	11.527
	G. BILANSNA AKTIVA (001 + 035 + 036)	066		13.117.660	3.577.616	9.540.044	9.980.723
880 do 888	D. VANBILANSNA AKTIVA	067	3	516.592		516.592	516.592

Bilans stanja - pasiva

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Napomena	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine (PS)
1	2	3	4	5	6
	BILANSNA PASIVA A. KAPITAL (102 -110 + 113 - 114 + 115 + 119 + 122 - 123 + 124 - 128 + 131)	101		8.410.871	8.801.483

30	I OSNOVNI KAPITAL (103 + 106 + 107 + 108 + 109)	102		3.748.014	3.748.014
300	1. Akcijski kapital (104 + 105)	103		3.748.014	3.748.014
	1.1. Akcijski kapital - obične akcije	104		3.748.014	3.748.014
	1.2. Akcijski kapital – povlašćene (prioritetne) akcije	105			
302	2. Udjeli društva sa ograničenom odgovornošću	106			
304	3. Ulozi	107			
305	4. Državni kapital	108			
309	5. Ostali osnovni kapital	109			
31	II OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I UPISANI NEUPLAĆENI KAPITAL (111 + 112)	110			0
310	1. Otkupljene sopstvene akcije i udjeli	111			
311	2. Upisani neuplaćeni kapital	112			
320	III EMISIONA PREMija	113			
321	IV EMISIONI GUBITAK	114			
dio 32	V REZERVE (116 do 118)	115		200.481	195.443
322	1. Zakonske rezerve	116		200.481	195.443
323	2. Statutarne rezerve	117			
329	3. Ostale rezerve	118			
dio 33	VI REVALORIZACIONE REZERVE (120 + 121)	119		4.008.213	4.067.135
330	1. Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja, opremu i nematerijalna sredstva	120		4.008.213	4.067.135
331 i 334	2. Ostale revalorizacione rezerve	121			
332	VII POZITIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	122			
333	VIII NEGATIVNI EFEKTI VREDNOVANJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT	123			
34	IX NERASPOREĐENA DOBIT (125 do 127)	124		785.853	790.891
340 ili 342	1. Neraspoređena dobit ranijih godina / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima ranijih godina	125	4	785.853	690.139
341 ili 343	2. Neraspoređena dobit tekuće godine / Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	126	4		100.752
344	3. Neto prihod od samostalne djelatnosti	127			
35	X GUBITAK (129 + 130)	128		331.690	0
350 ili 352	1. Gubitak ranijih godina / Višak rashoda nad prihodima ranijih godina	129			
351 ili 353	2. Gubitak tekuće godine / Višak rashoda nad prihodima tekuće godine	130		331.690	
	XI UČEŠĆA BEZ PRAVA KONTROLE	131			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (133 + 137 + 145)	132		37.469	49.805
dio 40	I DUGOROČNA REZERVISANJA (134 do 136)	133		37.469	49.805
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	134			
404	2. Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	135		37.469	49.805
401, 402, 403, dio 409	3. Ostala dugoročna rezervisanja	136			
	II DUGOROČNE OBAVEZE (138 do 144)	137			0
411	1. Obaveze prema povezanim pravnim licima	138			

413	2. Dugoročni krediti u zemlji	139			
414	3. Dugoročni krediti u inostranstvu	140			
412	4. Obaveze po emitovanim dužničkim instrumentima	141			
415, 416	5. Dugoročne obaveze po lizingu	142			
418	6. Ostale dugoročne finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti	143			
dio 409, 410, 419	7. Ostale dugoročne obaveze, uključujući razgraničenja	144			
408	III RAZGRANIČENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	145			
407	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	146			
42 do 49	G. KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA REZERVISANJA(148 + 155 + 161 + 162 + 163 + 164 + 165 + 166 + 167 + 168)	147		1.091.704	1.129.435
42	1. Kratkoročne finansijske obaveze (149 do 154)	148			0
420	1.1. Kratkoročne finansijske obaveze prema povezanim pravnim licima	149			
421 do 424	1.2. Kratkoročni krediti i obaveze po emitovanim kratkoročnim hartijama od vrijednosti	150			
425 i 426	1.3. Kratkoročne obaveze po lizingu	151			
427	1.4. Kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	152			
428	1.5. Derivatne finansijske obaveze	153			
429	1.6. Ostale obaveze po amortizovanoj vrijednosti	154			
43	2. Obaveze iz poslovanja (156 do 160)	155		731.121	725.553
430 i 436	2.1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	156	6	136.986	115.356
431	2.2. Dobavljači – povezana pravna lica	157	6	377.323	218.414
432, 433, 434	2.3. Dobavljači u zemlji	158	6	216.812	391.783
435	2.4. Dobavljači iz inostranstva	159			
437, 439	2.5. Ostale obaveze iz poslovanja	160			
440 do 449	3. Obaveze iz specifičnih poslova	161		1.599	2.252
450 do 458	4. Obaveze za plate i naknade plata	162		245.855	262.014
460 do 469	5. Ostale obaveze	163		14.306	18.103
470 do 479	6. Porez na dodatu vrijednost	164		39.960	
48, osim 481	7. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	165		5.791	6.577
481	8. Obaveze za porez na dobit	166			
49, osim 496	9. Kratkoročna razgraničenja	167		53.072	114.936
496	10. Kratkoročna rezervisanja	168			
	D. BILANSNA PASIVA (101 + 132 + 146 + 147)	169		9.540.044	9.980.723
890 do 898	Đ. VANBILANSNA PASIVA	170		516.592	516.592

Bilans uspjeha za period 01.01.2023. – 31.12.2023.godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI				
	I POSLOVNI PRIHODI				
	(202 + 206 + 210 + 214 – 215 + 216 – 217 + 218)	201		5.618.834	5.881.556
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		748	7.816
600, dio 605	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim licima	203			
601, 602, 603, dio 605	b) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	204		748	7.816
604, dio 605	c) Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	205			
61	2. Prihodi od prodaje proizvoda (207 do 209)	206		32.990	29.135
610, dio 615	a) Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima	207			
611, 612, 613, dio 615	b) Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	208		32.990	29.135
614, dio 615	c) Prihodi od prodaje proizvoda na inostranom tržištu	209			
62	3. Prihodi od pruženih usluga (211 do 213)	210		4.820.343	4.634.498
620, dio 625	a) Prihodi od pruženih usluga povezanim licima	211		695.999	677.552
621, 622, 623, dio 625	b) Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	212		4.124.344	3.956.946
624, dio 625	c) Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	213			
630	4. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	214		11.101	8.296
631	5. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	215			
640 i 641	6. Povećanje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	216			
642 i 643	7. Smanjenje vrijednosti investicionih nekretnina i bioloških sredstava koja se ne amortizuju	217			
650 do 659	8. Ostali poslovni prihodi	218	8	753.652	1.201.811
	II POSLOVNI RASHODI (220 + 221 + 222 + 223 + 226 + 227 + 234 + 235 + 236)	219		6.075.295	5.946.235
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodate robe	220		11.523	15.917
510 do 512	2. Troškovi materijala	221		197.067	177.579
513	3. Troškovi goriva i energije	222	8	374.785	429.030
52	4. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (224 + 225)	223		3.765.370	3.602.805
520 i 523	a) Troškovi bruto plata i bruto naknada plata	224	8	3.231.312	3.132.076
524 do 529	b) Troškovi ostalih ličnih primanja	225	8	534.058	470.729
530 do 539	5. Troškovi proizvodnih usluga	226		1.231.801	1.218.103
54	6. Troškovi amortizacije i rezervisanja (228 + 233)	227		307.356	315.625
540	6.1 Troškovi amortizacije (229 do 232)	228		302.622	285.665

dio 540	a) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	229		261.103	244.146
dio 540	b) Amortizacija investicionih nekretnina	230		41.519	41.519
dio 540	c) Amortizacija sredstava uzetih u zakup	231			
dio 540	d) Amortizacija ostalih sredstava	232			
541	6.2 Troškovi rezervisanja	233	8	4.734	29.960
55 osim 555 i 556	7. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	234		155.579	156.572
555	8. Troškovi poreza	235		23.317	23.543
556	9. Troškovi doprinosa	236		8.497	7.061
	B. POSLOVNI DOBITAK (201 – 219)	237			0
	V. POSLOVNI GUBITAK (219 – 201)	238		456.461	64.679
66	G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	239		48.187	54.774
	I FINANSIJSKI PRIHODI (240 do 243)				
660, 661	1. Prihodi od kamata	240		48.187	54.774
662	2. Pozitivne kursne razlike	241			
663	3. Prihodi od efekata valutne klauzule	242			
669	4. Ostali finansijski prihodi	243			
56	II FINANSIJSKI RASHODI (245 do 248)	244		11.612	3
560, 561	1. Rashodi kamata	245		11.612	3
562	2. Negativne kursne razlike	246			
563	3. Rashodi po osnovu valutne klauzule	247			
569	4. Ostali finansijski rashodi	248			
	D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (237 + 239 – 244) ili (239-244-238)	249			0
	Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI (238 + 244 -239) ili (244-239-237)	250		419.886	9.908
67	E. OSTALI DOBICI I GUBICI I OSTALI PRIHODI I DOBICI (252 do 260)	251		29.427	45.087
670, 570 neto prikaz	1. Neto dobici po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	252			
671, 571 neto prikaz	2. Neto dobici po osnovu prodaje investicionih nekretnina	253			
672, 572 neto prikaz	3. Neto dobici po osnovu prodaje bioloških sredstava	254			
673, 573, neto prikaz	4. Neto dobici po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	255			
674, 574 neto prikaz	5. Neto dobici po osnovu prodaje finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	256			
675, 575 neto prikaz	6. Neto dobici po osnovu prodaje materijala	257			
676	7. Viškovi	258			
677, 679	8. Ostali prihodi i dobici	259		29.427	45.087
678, 577	9. Neto dobici od derivatnih finansijskih instrumenata	260			
57	II OSTALI RASHODI I GUBICI (262 do 270)	261		13.451	20.865

570, 670 neto prikaz	1. Neto gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme	262		9.640	764
571, 671 neto prikaz	2. Neto gubici po osnovu otuđenja investicionih nekretnina	263			
572, 672 neto prikaz	3. Neto gubici po osnovu otuđenja bioloških sredstava	264			
573, 673, neto prikaz	4. Neto gubici po osnovu otuđenja stalnih sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	265			
574, 674 neto prikaz	5. Neto gubici od otuđenja finansijskih sredstava i ulaganja u povezana lica	266			
575, 675 neto prikaz	6. Neto gubici po osnovu prodaje materijala	267			
576	7. Manjkovi	268			
577, 678 neto prikaz	8. Neto gubici od derivatnih finansijskih instrumenata	269			
578, 579	9. Ostali rashodi i gubici	270		3.811	20.101
	Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (251 – 261)	271		15.976	24.222
	Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (261 – 251)	272			0
68	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE I PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (274 + 281)	273		18.454	25.447
dio 68	1. Neto dobici od usklađivanja imovine (osim finansijske) (275 do 280)	274		0	0
680, 580 neto prikaz	1.1. Neto dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka uslijed obezvređenja nematerijalnih sredstava	275			
681, 581 neto prikaz	1.2. Neto dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka uslijed obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme	276			
682, 582 neto prikaz	1.3. Neto dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka uslijed obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	277			
683, 583 neto prikaz	1.4. Neto dobici od umanjenja ranije priznatih gubitaka uslijed obezvređenja bioloških sredstva koja se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	278			
685, 585 neto prikaz	1.5. Neto dobici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	279			
688, dio 689, 588, dio 589 neto prikaz	1.6. Neto dobici od usklađivanja vrijednost stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	280			
dio 68	2. Neto dobici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (282 do 285)	281		18.454	25.447
684, 584 neto prikaz	2.1 Neto dobici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	282			
686, 585 neto prikaz	2.2 Neto dobici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja	283			

	od kupaca)				
687, 587 neto prikaz	2.3 Neto dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvređenja potraživanja od kupaca	284		18.454	25.447
dio 689, dio 589 neto prikaz	2.4 Neto dobici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	285			
58	II RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (287 + 294)	286			4.752
	1. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (osim finansijske) (288 do 293)	287			4.752
580, 680 neto prikaz	1.1. Neto gubici po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava	288			
581, 681 neto prikaz	1.2. Neto gubici po osnovu obezvređenja nekretnina, postrojenja i opreme	289			
582, 682 neto prikaz	1.3. Neto gubici po osnovu obezvređenja investicionih nekretnina koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	290			
583, 683 neto prikaz	1.4. Neto gubici po osnovu obezvređenja bioloških sredstava koje se vrednuju po nabavnoj vrijednosti	291			
585, 685 neto prikaz	1.5. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe	292			4.752
588, dio 589, 688, dio 689 neto prikaz	1.6. Neto gubici od usklađivanja vrijednosti stalnih sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja i ostalih nefinansijskih sredstava	293			
	2. Gubici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava (295 do 298)	294			0
584, 684 neto prikaz	2.1 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti dugoročnih finansijskih sredstava	295			
586, 686 neto prikaz	2.2 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih finansijskih sredstava (osim potraživanja od kupaca)	296			
587, 687 neto prikaz	2.3 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca	297			0
dio 589, dio 689 neto prikaz	2.4 Neto gubici od usklađivanja vrijednosti ostalih finansijskih sredstava	298			
	J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (273 – 286)	299		18.454	20.695
	K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (286 – 273)	300			0
690 i 691	L. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	301			
590 i 591	LJ. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	302		5.156	1.266
	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	303			
	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	304			
	UKUPNI PRIHODI (201+239+251+273+301+303)	305		5.714.902	6.006.864

	UKUPNI RASHODI (219+244+261+286+302+304)	306		6.105.514	5.973.121
	M. DOBIT I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	307			33.743
	1. Dobit prije oporezivanja (305 – 306)				
	2. Gubitak prije oporezivanja (306 – 305)	308		390.612	0
721	N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	309			
	1. Poreski rashodi perioda				
	2. Odloženi poreski rashodi (311 + 312)	310			0
722	2.1 Efekat smanjenja odloženih poreskih sredstava	311			
724	2.2 Efekat povećanja odloženih poreskih obaveza	312			
	3. Odloženi poreski prihodi (314 + 315)	313			0
723	3.1 Efekat povećanja odloženih poreskih sredstava	314			
725	3.2 Efekat smanjenja odloženih poreskih obaveza	315			
	NJ. NETO DOBIT I NETO GUBITAK PERIODA				
	1. Neto dobit tekuće godine (307-309-310+313)>0 i 307>0 ili (313-308-309-310)>0 i 308>0	316			33.743
	2. Neto gubitak tekuće godine (308+309+310-313)>0 i 308>0 ili (309+310-307-313)>0 i 307>0	317		390.612	0
726	O. Međudividende i drugi vidovi raspodjele dobitka u toku perioda	318			
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	319			
	Dio neto dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	320			
	Obična zarada po akciji	321			
	Razrijeđena zarada po akciji	322			
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	323		184	188.00
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca	324		184	188.00

Izvještaj o ostalim dobitima i gubicima u period 01.01.2023. – 31.12.2023.godine

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A NETO DOBIT ILI NETO GUBITAK PERIODA	400	9	-390.612	33.743
	1. Stavke koje mogu biti reklassifikovane u bilans uspjeha ($\pm 402+403\pm 404\pm 405\pm 406\pm 407$)	401		0	0
Promjena na 332 i 333	1.1 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	402			
Promjena na 331	1.2 Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")	403			
	1.3 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	404			
	1.4 Dobici ili gubici po osnovu konverzije finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	405			
Promjena na 339, dio	1.5 Ostale stavke koje mogu biti reklassifikovane u bilans uspjeha	406			
	1.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	407			
	2. Stavke koje neće biti reklassifikovane u bilans uspjeha ($\pm 409\pm 410\pm 411\pm 412\pm 413\pm 414$)	408		0	0
Promjena na 330	2.1 Revalorizacija nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	409			
Promjena na 332 i 333	2.2 Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat	410			
Promjena na 339, dio	2.3 Aktuarski dobici/(gubici) od planova definisanih primanja	411			
	2.4 Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela	412			
Promjena na 339, dio	2.5 Ostale stavke koje neće biti reklassifikovane u bilans uspjeha	413			
	2.6 Odloženi porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	414			
	B. OSTALA DOBIT/GUBITAK U PERIODU ($\pm 401\pm 408$)	415		0	0
	V. UKUPNA DOBIT / (GUBITAK) (400\pm 415)	416		-390.612	33.743
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	417			
	Dio ukupne dobiti/gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	418			

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2023.-31.12.2023.godine

Redni broj	POZICIJA	Oznaka za AOP	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3		4	5
A I	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti (502 do 505)	501		6.663.559	6.492.808
1	Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	502		6.470.088	6.358.876
2	Prilivi od kupaca i primljeni avansi u inostranstvu	503			
3	Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	504		85.955	36.262
4	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505		107.516	97.670
II	Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 512)	506		6.993.824	6.558.242
1	Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	507		2.618.270	2.328.011
2	Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	508			
3	Odlivi po osnovu plaćenih kamata	509			
4	Odlivi po osnovu isplata plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda	510		3.727.694	3.525.279
5	Odlivi po osnovu poreza na dobit	511		838	25.615
6	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	512		647.022	679.337
III	Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501 – 506)	513			0
IV	Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506 – 501)	514		330.265	65.434
B I	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (516 do 530)	515		0	0
1	Prilivi gotovine po osnovu prodaje akcija i udjela zavisnih i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata	516			
2	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	517			
3	Prilivi po osnovu prodaje investicionih nekretnina	518			
4	Prilivi po osnovu prodaje bioloških sredstava	519			
5	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava	520			
6	Prilivi po osnovu prodaje stalnih sredstava namijenjenih prodaji	521			
7	Prilivi od finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	522			
8	Prilivi od finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	523			
9	Prilivi od ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	524			
10	Prilivi po osnovu lizinga (glavnica)	525			
11	Prilivi po osnovu lizinga (kamata)	526			
12	Prilivi po osnovu kamata	527			
13	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	528			
14	Prilivi po osnovu derivatnih finansijskih instrumenata	529			
15	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	530			
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (532 do 541)	531		0	0
1	Odlivi gotovine po osnovu kupovine akcija i udjela zavisnih	532			

	i pridruženih društava i zajedničkih poduhvata				
2	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	533			
3	Odlivi po osnovu kupovine investicionih nekretnina	534			
4	Odlivi po osnovu kupovine bioloških sredstava	535			
5	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	536			
6	Odlivi po osnovu finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	537			
7	Odlivi po osnovu finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	538			
8	Odlivi po osnovu ostalih finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti	539			
9	Odlivi po osnovu derivativnih finansijskih instrumenata	540			
10	Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	541			
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (515-531)	542		0	0
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (531 – 515)	543		0	0
B	TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
I	Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (545 do 550)	544		0	0
1	Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	545			
2	Prilivi od prodaje otkupljenih sopstvenih akcija	546			
3	Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	547			
4	Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	548			
5	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenta	549			
6	Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	550			
II	Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (552 do 558)	551		0	0
1	Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	552			
2	Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	553			
3	Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	554			
4	Odlivi po osnovu lizinga	555			
5	Odlivi po osnovu dužničkih instrumenata	556			
6	Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	557			
7	Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	558			
III	Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (544 – 551)	559		0	0
IV	Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (551 – 544)	560		0	0
G	UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501 + 515 + 544)	561		6.663.559	6.492.808
D	UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (506 + 531 + 551)	562		6.993.824	6.558.242
Đ	NETO PRILIV GOTOVINE (561 – 562)	563			0
E	NETO ODLIV GOTOVINE (562 – 561)	564		330.265	65.434
Ž	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	565		658.112	723.546
Z	POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	566			
I	NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	567			
J	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (565 + 563 – 564 + 566 – 567)	568		327.847	658.112

**Izvještaj o promjenama na kapitalu
na dan 31.12.2023. godine**

Pozicija	Akcijski kapital	Rev.rezerve	Ostale rezerve	Akumulirani dobitak/nepokriven gubitak	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2022.	3.748.014	4.134.144	182.693	702.889	8.767.740
Efekti revalorizacije				33.743	33.743
Neto dobitak/(gubitak)					
Dobici priznati direktno u kapitalu		+67.003		67.009	
Objavljene dividende i ostale raspodjele			12.750	-12.750	
Stanje na dan 31.12.2022.	3.784.014	4.067.135	195.443	790.891	8.801.483
Efekti promjena računovodstvenih politika					
Ponovo iskazano stanje na 01.01.2023.	3.784.014	4.067.135	195.443	790.891	8.801.483
Efeti revalorizacije				-390.612	-390.612
Neto dobici iskazani u bilansu uspjeha					
Neto dobici iskazani direktno u kapitalu		-58.922		58.922	
Objavljene dividende i ostale raspodjele			5.038	-5.038	
Stanje na dan 31.12.2023.	3.748.014	4.008.213	200.481	454.163	8.410.871

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

1.1. *Osnivanje i registracija*

Osnovno javno državno preduzeće (OJDP) **"Komunalac" Bijeljina**, Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7. osnovano je Odlukom Skupštine opštine Bijeljina 05.06.1995. godine, broj 01-022-8/95 izdvajanjem iz tada postojećeg **KRO "4. juli" Bijeljina**.

Preduzeće je kao akcionarsko društvo „Komunalac“ Bijeljina sa sjedištem u Bijeljini, Ul. Miloša Crnjanskog broj: 7. (u daljem tekstu Društvo) upisano u sudski registar pravnih lica kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj registarskog uloška registarskog suda: 1-121, oznaka i broj upisnika suda: Fi-254/05 od 07.09.2005. godine.

Istim rješenjem upisana je i promjena svojine državnog kapitala ODP „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina, kada je preduzeće promjenilo i oblik organizaovanja u akcionarsko društvo "Komunalac" Bijeljina, sa postojećom adresom, shodno odredbama „Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima“ („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 65/03) i „Zakona o javnim preduzećima“ ("Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04, 78/11) kao i promjena oblika organizovanja od državnog preduzeća u akcionarsko društvo.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-21-000 619 od 05.07.2021. godine upisana je promjena statusa lica ovlašćenog za zastupanje, a na osnovu Odluke Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 5241/2021 od 18.06.2021. godine, pa je kao lice ovlašćeno za zastupanje upisan: **Miroslav Kulić iz Dragaljevca Gornjeg, Bijeljina**.

1.2. *Osnovni identifikacioni podaci*

Prema raspoloživoj dokumentaciji skraćeni naziv Društva je:

**AD „Komunalac“ sa p.o. Bijeljina,
Ulica Miloša Crnjanskog broj: 7.**

Matični broj Društva: **1028421** (prema Rješenju o registraciji: **MBS 1-121**)

Obavještenjem o razvrstavanju poslovnog subjekta po djelatnostima Republičkog zavoda za statistiku broj: 8193 od 28.06.2013. godine Društvo je razvrstano kao:

➤ Oblik organizovanja:	Aкционарско društvo - 03
➤ Oblik svojine:	Dva ili više oblika svojine – 4
➤ Sjedište:	76300 Bijeljina, Miloša Crnjanskog 7.
➤ Opština/Grad:	Bijeljina – 10057,
➤ Osnovna djelatnost:	Prikupljanje neopasnog otpada – 38.11

Istim Obavještenjem izvršeno je i razvrstavanje Poslovnih jedinica, a vrsta promjene je usklađivanje sa zakonom i promjena ostalih podataka.

U pravnom prometu sa trećim licima Društvo istupa bez ograničenja, a za svoje obaveze odgovara cjelokupnom imovinom kojom raspolaže. Osnivači odgovaraju do visine uloženih sredstava. Svoje finansijsko poslovanje Društvo obavlja preko transakcionih računa i to:

- 555-001-00000700-03..... Nova banka a.d. Banja Luka
- 554-001-00000055-13 Naša banka a.d. Bijeljina
- 551-030-00000425-40..... Banka Poštanska štedionica a.d. Banja Luka
- 567-343-10000007-48..... Atos bank a.d. Banja Luka
- 562-003-81253484-23..... NLB banka a.d. Banja Luka
- 552-000-18238004-65..... Addiko bank a.d. Banja Luka

Devizno poslovanje Društva obavlja se preko deviznih računa, i to:

- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (EUR)
- 554-780-0003360-111..... Naša banka a.d. Bijeljina (USD)

Poreska uprava Ministarstva finansija Republike Srpske izdala je Potvrdu o registraciji poreskog obveznika broj: 453/01 od 20.09.2005. godine i dodijelila broj:

4400305650008

Uvjerenjem Uprave za indirektno oporezivanje broj: 04/1-UPRJ/1-3545-2/07 od 05.07.2007. godine dodijeljen je identifikacioni broj:

400305650008

Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske upisala je svojim Rješenjem broj: 01-03-PE-2515/05 od 20.09.2005. godine Društvo u registar emitentata sa podacima:

➤ **oznaka i registarski broj emitenta 04-693-101/05**

Sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti AD Banja Luka zaključen je Ugovor o registraciji hartija od vrijednosti broj: 01-04-7354/05 od 03.10.2005. godine, kojim se regulišu međusobni odnosi iz osnova vođenja računa emitenta i čuvanja nematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Rješenjem o registraciji hartija od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, broj: 06-32/05 od 04.11.2005. godine izvršena je registracija hartija od vrijednosti emitenta „Komunalac“ a.d. Bijeljina.

Banjalučka berza a.d. Banja Luka donijela je Rješenje broj: 08-2534/2005 od 07.11.2005. godine o uvrštavanju hartija od vrijednosti na slobodno berzansko tržište.

Sve navedene aktivnosti u periodu od upisa usklađivale su se i usaglašavale u skladu sa izmjenjenim okolnostima.

1.3. Akcije i akcionari Društva

Statutom Društva - prečišćeni tekst od 10.08.2011. godine (član 17.) definisano je da osnovni kapital Društva iznosi 3.748.014 KM i predstavlja zbir nominalnih vrijednosti akcija Društva *koje su akcionari stekli u postupku vlasničke transformacije*.

Ukupan broj akcija (broj računa kod Centralnog registra je: 15904617) iznosi 3.748.014 komada, nominalne vrijednosti po jednoj akciji 1,00 KM, odnosno, ukupno u nominalnom iznosu 3.748.014,00 KM. Na osnovu Rješenja o registraciji hartija od vrijednosti broj: 06-32/05 (prva emisija), upisano je 2.559.403 akcija, zatim po Rješenju 01-UP-031-1318/06 od 18.04.2006. godine upisana je 101.571 obična akcija (druga emisija) i po Rješenju broj: 01-UP-031-2300/06 od 30.06.2006. godine upisano je 1.087.040 akcija (treća emisija).

Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka dostavio je Izvještaj – knjigu akcionara, od 31.12.2023. godine sa podacima o vlasnicima hartija od vrijednosti na taj dan. Prema ovom Izvještaju, oznaka HOV je: KMBJ-R-A. Sve akcije su sa pravom glasa. Pojedinačno posmatrano, najznačajniji akcionari su:

<i>Naziv akcionara</i>	<i>Tekući period</i>		<i>Prethodni period</i>	
	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>	<i>Nominalni iznos</i>	<i>% učešće</i>
Grad Bijeljina	2.436.256	65,001251%	2.436.256	65,001251%
„Oktan promet“ d.o.o.	1.118.745	29,849008%	1.118.745	29,849008%
Stanković Mihailo	70.820	1,889534%	70.820	1,889534%
Ostali akcionari	122.193	3,260207%	122.193	3,260207%
Ukupno	3.748.014	100,00%	3.748.014	100,00%

Značajni akcionari (prva tri) na dan 31.12.2023. godine raspolažu sa 96,74% akcija Društva, i sve akcije su sa pravom glasa. Preostali akcionari raspolažu sa 3,26% akcija. U tekućem periodu nije bilo promjene podataka.

1.4. Djelatnost Društva

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 646 od 13.12.2011. godine upisano je usklađivanje djelatnosti, prema kome je upisana djelatnost Društva:

- 01.30 - Gajenje sadnog materijala i ukrasnog bilja,
- 37.00 - Kanalizacija
- 38.11 - Prikupljanje neopasnog otpada,
- 38.12 - Prikupljanje opasnog otpada,
- 38.21 - Obrada i odlaganje neopasnog otpada,
- 38.22 - Obrada i odlaganje opasnog otpada,
- 38.32 - Recillaža (prerada) razvrstanih materijala,
- 39.00 - Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom,
- 41.10 - Organizacija izvođenja projekta za zgrade,
- 45.20 - Održavanje i popravka motornih vozila,
- 45.32 - Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila,
- 46.22 - Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem),

- 47.76 - Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama,
- 47.81 - Trgovina na malo hranom, pićem i duvanskim proizvodima na tezgama i pijacama,
- 47.82 - Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na tezgama i pijacama,
- 47.89 - Trgovina na malo ostalom robom na tezgama i pijacama,
- 49.41 - Drumski prevoz robe,
- 68.10 - Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina,
- 68.20 - Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing),
- 81.29 - Ostale djelatnosti čišćenja,
- 81.30 - Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina,
- 96.03 - Pogrebne i pripadajuće djelatnosti.

Istim Rješenjem upisano je da Društvo u spoljnotrgovinskom prometu može da obavlja sve djelatnosti upisane u sudski registar kao u unutrašnjem prometu.

1.5. Normativna osnova organizovanja

Na osnovu člana 181. i 442. *Zakona o privrednim društvima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 127/08, 58/09, 100/11) *Zakona o javnim preduzećima* ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 75/04, 78/11) Skupština akcionara **a.d. "Komunalac" Bijeljina**, je na sjednici održanoj dana 10.08.2011. godine usvojila „*Statut akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina – precišćeni tekst*“ kojim se definiše:

- pravna forma, firma, sjedište i matični broj Društva,
- pravni promet, zastupanje, predstavljanje i potpisivanje Društva,
- djelatnost Društva (makro organizacija i unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mјesta),
- organizacija društva,
- osnovni kapital, način uplate akcija, nominalna vrijednost, vrsta i kalsa izdatih akcija,
- povećanje i smanjenje osnovnog kapitala Društva,
- rezerve Društva,
- raspolažanje imovinom velike vrijednosti,
- upravljanje Društvom,
- sukobi interesa,
- etički kodeks,
- plan poslovanja,
- računovodstvo i revizijski standardi,
- odbor za reviziju,
- odjeljenje za internu reviziju,
- javne nabavke,
- raspodjela dobiti i snošenje gubitka,
- nedopuštene aktivnosti,
- ograničene aktivnosti,
- način promjene oblika Društva,
- vrijeme na koje se Društvo osniva i prestanak Društva,
- zaštita životne sredine,

- učešće zaposlenih u upravljanju Društvom,
- poslovna tajna,
- opšti akti Društva i
- druga pitanja od značaja za rad Društva u skladu sa Zakonom.

Statutom je predviđeno (član 109. – 110.) da se opštim aktima Društva smatraju: Statut, pravilnici, poslovnici, smjernice, uputstva i odluke kojima se na opšti način utvrđuju određena pitanja.

Opšti akti moraju biti usklađeni sa Statutom, a sva ostala pojedinačna akta usaglašena sa opštim aktima Društva.

Opšti akti Društva su:

- 1) Statut A.D. „Komunalac“ Bijeljina-Prečišćeni tekst, broj: 2706/2011 od 10.08.2011. godine,
- 2) Standardi upravljanja A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1366/06 od 09.05.2006.godine,
- 3) Smjernice za rad direktora i izvršnih direktora A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2122-1/07 od 27.06.2007.godine,
- 4) Etički kodeks ponašanja zaposlenih i drugih lica izabranih u organe A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1989/05 od 16.06.2005.godine,
- 5) Poslovnik o radu Skupštine akcionara A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1988/05 od 16.06.2005.godine,
- 6) Poslovnik o radu Nadzornog odbora A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2084/05 od 27.06.2005.godine,
- 7) **Poslovnik o radu Odbora za reviziju A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj:3579/2023 od 08.05.2023.godine,**
- 8) Pravilnik o radu Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina, broj: 8354/2019 od 15.11.2019.godine,
- 9) Pravilnik o utvrđivanju minimuma procesa rada za vrijeme štrajka A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6860/2019 od 26.09.2019.godine,
- 10) Pravilnik o uslovima i postupku ostvarivanja prava na stipendiju A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3980/07 od 02.11.2007.godine,
- 11) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2087/05 od 27.06.2005.godine,
- 12) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta A.D. „Komunalac“ Bijeljina-Prečišćeni tekst, broj: 626/2022 od 31.01.2022. godine,
- 13) **Tabelarni pregled utvrđenih koeficijenata po radnim mjestima A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 609/2023 od 27.01.2023. godine,**
- 14) Pravilnik o zaštiti od uzmimiravanja na radu Akcionarskog društva „Komunalac“ Bijeljina, broj: 8787/2022 od 19.10.2022.godine,
- 15) Pravilnik o računovodstvu A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 810/2019 od 08.02.2019. godine,
- 16) Pravilnik o računovodstvenim politikama A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 811/2019 od 08.02.2019.godine,
- 17) Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama, broj: 3564/2021 od 04.05.2021.godine,
- 18) Pravilnik o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011.godine,

- 19) Prve izmjene Pravilnika o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla A.D. „Komunalac“ Bijeljina broj: 1745-1/2011 od 23.05.2011. godine, broj: 3240/2011 od 23.09.2011.godine,
- 20) Procedure rukovanja gotovim novcem, broj:4246/08 od 23.12.2008. godine,
- 21) Pravilnik o procedurama za praćenje naplate potraživanja, ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i otpis nenačlanih potraživanja, broj: 8710/2017 od 15.12.2017. godine,
- 22) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, broj:8709/2017 od 15.12.2017. godine,
- 23) Pravilnik o službenim putovanjima za zaposlene u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 5209/2019 od 17.07.2019.godine,
- 24) Pravilnik o trošenju sredstava za reprezentaciju u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6224/2020 od 25.09.2020.godine,
- 25) Pravilnik o internoj reviziji A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 7197/2023 od 02.10.2023. godine,**
- 26) Osnovna načela rada, zadaci i kodeks interne revizije A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2080 IR/05 od juna 2005.godine,
- 27) Povelja intere revizije A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2940/2023 od 13.04.2023. godine,**
- 28) Kodeks profesionalne etike za interne revizore u Društvu (Etički kodeks) A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1909/2020 od 09.03.2020.godine,
- 29) Program obezbjedenja i unapređenja kvaliteta rada interne revizije u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6743/2023 od 14.09.2023.godine,**
- 30) Pravilnik o javnim nabavkama u AD „Komunalac“ Bijeljina, broj: 1351/2023 od 22.02.2023.godine,**
- 31) Pravilnika o izmjenama Pravilnika o javnim nabavkama roba, usluga i radova u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 4658/2017 od 30.06.2017.godine,
- 32) Pravilnik o internim procedurama za izvršenje nabavki roba, usluga i radova A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 4659/2017 od 30.06.2017.godine,
- 33) Pravilnik o postupku direktnog sporazuma u javnim nabavkama A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3188/2015 od 12.05.2015.godine,
- 34) Smjernice o postupku organa i stručnih službi u vršenju nabavke roba, usluga i ustupanju radova u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2081/05 od 27.06.2005.godine,
- 35) Pravilnik o zaštiti na radu A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3743/2022 od 26.04.2022. godine,
- 36) Pravilnik o zaštiti od požara A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 812/2019 od 08.02.2019. godine,
- 37) Pravilnik o civilnoj zaštiti A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2429/05 od 05.08.2005.godine,
- 38) Pravilnik o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2431/05 od 05.08.2005.godine,
- 39) Pravilnik o načinu i uslovima sprovodenja fizičkog obezbjeđenja objekta A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2120-1/07 od 27.06.2007.godine,
- 40) Program osposobljavanja radnika za bezbjedan i zdrav rad A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 4050/2019 od 07.06.2019.godine,

- 41) Program obuke u oblasti zaštite od požara A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 4051/2019 od 07.06.2019.godine,
- 42) Plan održavanja higijene objekta (restorana) A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 3529/2019 od 21.05.2019.godine,
- 43) Pravilnik o pijačnom redu A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 348/2016 od 01.02.2016. godine,
- 44) Pravilnik o kancelarijskskom i arhivskom poslovanju A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2650/2016 od 08.07.2016.godine sa kopijom akta Lista kategorija dokumentarne građe sa rokovima čuvanja, broj: 2651/2016 od 08.07.2016.godine,
- 45) Pravilnik o korištenju telefona u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 2468/2018 od 26.03.2018.godine,
- 46) Pravilnik o korištenju elektronske pošte u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 6223/2020 od 25.09.2020.godine,
- 47) Pravilnik o načinu pružanja usluga i rješavanja prigovora i reklamacija korisnika komunalne usluge prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada u A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 131/2018 od 04.01.2018.godine,
- 48) Pravilnik o provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj: 8711/2017 od 15.12.2017. godine,
- 49) Plan sigurnosti ličnih podataka u Akcionarskom društvu „Komunalac“ Bijeljina, broj: 8712/2017 od 15.12.2017.godine.

Opšti akti Društva koji se donose svake godine su:

- 1) Program prikupljanja i odvoženje komunalnog otpada iz stambenih, poslovnih i drugih objekata na teritoriji Grada Bijeljina za 2023. godinu, broj: 786/2023 od 03.02.2023. godine,
- 2) Odluka o utvrđivanju blagajničkog maksimuma, broj: 10951/2022 od 30.12.2022. godine,
- 3) Strateški plan rada interne revizije za period 2023.-2025.godina (Odjeljenje interne revizije) A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 915/2023 od 07.02.2023.godine,
- 4) Studija rizika za 2023.godinu (Odjeljenje interne revizije) A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 916/23 od 07.02.2023.godine,
- 5) Plan rada interne revizije za 2023. Godinu (Odjeljenje interne revizije) A.D. „Komunalac“ Bijeljina, broj: 917/2023 od 07.02.2023.godine.

Značajan dio pitanja reguliše se pojedinačnim odlukama direktora Društva u skladu sa njegovim nadležnostima u funkciji organizovanja i izvršavanja registrovane djelatnosti i njihov pregled može biti ilustrativnog karaktera (odluke, uputstva i sl.).

1.6. *Organji upravljanja*

Društvom upravljaju vlasnici akcija, odnosno predstavnici vlasnika, srazmjerno broju akcija, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom i statutom. Organji upravljanja (član 31. Statuta) Društva su:

1. Skupština akcionara, kao organ vlasnika kapitala,
2. Nadzorni odbor Društva, kao organ nadzora nad radom Uprave društva i
3. Uprava Društva (menadžment) koju čine direktor i dva izvršna direktora.

Statutom Društva definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Društva.

Prema Odluci o imenovanju članova Nadzornog odbora koju je donijela Skupština akcionara, članovi Nadzornog odbora su:

a) Ispred akcijskog kapitala Grada Bijeljina:

1. Božana Marković,
2. Dragana Tadić,
3. Danijel Jovanović.

b) Ispred „Oktan promet“ d.o.o. Bijeljina:

1. Nela Mitrović,
2. Stefan Mitrović

1.7. Organizacija Društva

Statutom Društva definisana je organizacija Društva, prema kojim odredbama mikro organizaciju Društva čini:

1. Uprava Društva,
2. Sektor za ekonomsko – finansijske, pravne i opšte poslove,
3. Proizvodno tehnološki sektor, i
4. Odjeljenje za internu reviziju.

Upravu Društva čine:

1. Direktor Društva,
2. Izvršni direktori za :
 - ekonomsko finansijske pravne i opšte poslove,
 - proizvodno tehnološke poslove.

Sektor za ekonomsko finansijske, pravne i opšte poslove čine:

1. Služba za finansijske i računovodstvene poslove,
2. Služba za pravne, kadrovske i opšte poslove,
3. Služba ishrane radnika.

Proizvodno tehnološki sektor čine:

1. Služba komunalnih usluga,
2. Služba za organizaciju pijačnih usluga,
3. Služba održavanja gradskog zelenila,

Odjeljenje za internu reviziju čine:

1. Direktor odjeljenja,
2. Interni revizor.

1.8. Zaposleni i kadrovska struktura

Prema podacima iz Bilansa uspjeha za posmatrani period Društvo je iskazalo prosječan broj zaposlenih k

Godina Osnov obračuna	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
--------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu sati rada	143,08	147,96	159,56	152,20	152,92	161,60	163,58	166,50	173,84	178,58	188,01	183,69
Prosječan broj zaposlenih u periodu na osnovu stanja na kraju mjeseca	143,34	148,33	159,67	152,50	153,00	161,75	163,83	166,33	176,67	179,08	188,25	183,58

Na kraju prethodne godine u **radnom odnosu na neodređeno**, u A.d. „Komunalac“ Bijeljina, zaposleno radnika je sporazumno raskinulo ugovor o radu na neodređeno. Na kraju izvještajnog perioda u radnom odnosu na neodređeno evidentirano je 154 radnika.

U toku 2023. godine, na osnovu ukazanih potreba, značajan broj radnika zasnovao je radni odnos po osnovu **ugovora o radu na određeno**, tako da je na dan 31.12.2023. godine u radnom odnosu na određeno evidentirano 17 radnika i 2 pripravnika.

Na dan 31.12.2023. godine, **po osnovu ugovora o radu na određeno i neodređeno**, u Društvu je zaposleno 173 radnika, dok je u prethodnoj godini na isti dan evidentirano 185 radnika, a u 2021. godini 177 radnika.

2. OSNOVA ZA IZRADU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)/Računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji AD „Komunalac“ Bijeljina su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti osim za naknadna vrednovanja sa usvojenim računovodstvenim politikama, koje predstavljaju sastavni dio ovog Finansijskog izvještaja.

Iznosi prezentovani u Finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Priloženi Finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu MRS odnosno MSFI do 2018. godine, koji su prevedeni. Promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2018. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i saglasno tome nisu primjenjeni u sastavljanju priloženih Finansijskih izvještaja.

AD „Komunalac“ Bijeljina je za Finansijske izvještaje za 2020. godinu prvi put primjeno MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

Prva primjena navedenog standarda imala je za posljedicu promjenu računovodstvenih politika i materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje AD „Komunalac“ Bijeljina.

Implementacija navedenog standarda obavljena je retroaktivno sa kumulativnim učinkom izvorne primjene standarda kao uskladihanja početnog salda na datum prve primjene standarda.

MSFI 9 – Finansijski instrumenti zamjenio je MRS 39 – Finansijski instrumenti. Klasifikacija finansijskih instrumenata vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskom imovinom i ugovorenih karakteristika novčanih tokova. Primjena ovog standarda uz obavezu objelodanjivanja imala je i značajan uticaj na rezultat poslovanja Društva.

Za izradu finansijskih izvještaja za 2023. godinu aktivirani su sljedeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI):

- MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja,
- MRS 2 – Zalihe,

- MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine,
- MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške,
- MRS 10 – Događaji poslije izvještajnog perioda,
- MRS 12 – Porez na dobitak,
- MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- MRS 19 – Primanja zaposlenih,
- MRS 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći,
- MRS 21 – Efekti promjena deviznih kurseva,
- MRS 24 – Objelodanjivanja povezanih strana,
- MRS 32 – Finansijski instrumenti,
- MRS 33 – Zarada po akciji,
- MRS 34 – Periodično finansijsko izvještavanje,
- MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine,
- MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- MRS 38 – Nematerijalna imovina,
- MRS 39 – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje,
- MRS 40 – Investicione nekretnine.

- MSFI 1 – Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja,
- MSFI 2 – Plaćanja na osnovu akcija,
- MSFI 3 – Poslovne kombinacije,
- MSFI 4 – Ugovori o osiguranju,
- MSFI 5 – Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja,
- MSFI 7 – Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja,
- MSFI 9 – Finansijski instrumenti,
- MSFI 13 – Odmjeravanje fer vrijednosti,
- MSFI 14 – Regulisana vremenska razgraničenja,
- MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima,
- MSFI 16 – Lizing.

U primjeni i sprovođenju poslovne politike Društvo je primjenjivalo opšta akta, kao što su:

- a) Statut Društva,
- b) Poslovnik o radu Nadzornog odbora,
- c) Pravilnik o radu,
- d) Pravilnik o računovodstvu,
- e) Pravilnik o računovodstvenim politikama,
- f) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- g) Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

3.1 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su prava i druga neopipljiva sredstva koja pravno lice koristi u isporuci usluga, nad kojim Društvo ima kontrolu i od kojeg se očekuju buduće ekonomske koristi.

Nematerijalna ulaganja čine:

- ulaganje u koncesije,
- ulaganje u razvoj novih proizvoda i unapređenje postojećih,
- ulaganje u naučno-tehnička znanja,
- ulaganja u nabavku licenci ili sticanje prava na intelektualnoj svojini
- ulaganja u istraživanje tržišta.

Mjerenje prilikom i nakon početnog priznavanja dugoročne nematerijalne imovine će se vršiti metodom nabavne vrijednosti.

Nematerijalna stalna sredstva se amortizuju na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe, odnosno na osnovu procjene priticanja ekonomskih koristi po osnovu njihovog korištenja.

Vijek trajanja sredstva se procjenjuje prilikom svake nabavke.

Amortizacija nematerijalnih sredstava se vrši linearnom metodom.

Za nematerijalna sredstva čiji je vijek trajanja nemoguće utvrditi, obavezno se vrši testiranje sredstva na umanjenje, upoređivanjem njegovog nadoknadivog i knjigovodstvenog iznosa.

Testiranje na umanjenje se vrši najmanje na svaki dan bilansa stanja.

3.2 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su sredstva koja pravno lice drži za korištenje u isporuci usluga, iznajmljivanje drugima ili za administrativne i druge svrhe, za koje je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvom pricicati u pravno lice i da se nabavna vrijednost/cijena koštanja tog sredstva može pouzdano odmjeriti.

Sredstvo će biti priznato kao nekretnina, postrojenje i oprema i kada se zna da to sredstvo neće direktno povećavati buduće ekonomske koristi, ali je nabavka tog sredstva neophodna da bi se dobitile ekonomske koristi od drugih sredstava.

U opremu svrstavaju se i rezervni dijelovi kada se isti koriste uz opremu i kada se očekuje da će njihova upotreba biti duža od jedne godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju i iskazuju po trošku nabavke.

Trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme sačinjavaju:

- fakturna vrijednost dobavljača,
- troškovi prevoza, uključujući i vlastiti prevoz,
- troškovi pripreme mjesta,
- troškovi špeditera, ako se stalno sredstvo nabavlja iz inostranstva,
- uvozne dažbine (carine i dr.),
- nepovratni porezi i druge dažbine,
- troškovi montaže i naknade stručnjacima (arhitekte, inžinjeri i sl.),
- troškovi utovara, pretovara, istovara i sl.,
- interni troškovi,

- ostali troškovi direktno i isključivo vezani za dovođenje sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu.

U trošak nabavke nekretnine, postrojenja i opreme se uračunavaju i troškovi pozajmljivanja vezani za nabavku konkretnog sredstva, do momenta dovođenja sredstava u stanje za upotrebu.

Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po cijeni koštanja, pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrijednosti.

Početno iskazivanje nekretnine, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja dok se naknadni izdaci, prema opštem principu priznavanja, definisanom u paragrafu 7. MRS 16, naknadna ulaganja u stavku nekretnina, postrojenja i opreme, mogu kapitalizovati, odnosno uključiti u knjigovodstvenu vrijednost sredstva, ako i samo ako:

- je vjerovatno da će buduće ekonomski koristi povezane sa naknadnim ulaganjima pricinjati u pravno lice; i
- se nabavna vrijednost/cijena koštanja naknadnih ulaganja može pouzdano odmjeriti.

Troškovi svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme se ne kapitalizuju, već predstavljaju rashod perioda.

Izuzetno, novougrađeni rezervni dijelovi i ulaganje u sredstvo se može kapitalizovati ukoliko će takvo ulaganje:

- proizvesti korisni vijek upotrebe sredstva,
- povećati njegov kapacitet,
- dogradnja dijelova značajno poboljšati kvalitet usluga, i
- značiti usvajanje novih poslovnih usluga koje omogućuje značajno smanjenje prethodno procijenjenih troškova.

S obzirom da zamjena rezervnog dijela dovodi do promjene knjigovodstvene (sadašnje) vrijednosti sredstva, potrebno je preispitati procjenjeni korisni vijek upotrebe sredstva, jer od njega zavisi obračun amortizacije.

Naknadno vrednovanje sredstva se vrši prema modelu revalorizacije.

Prema modelu revalorizacije, nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti, nekretnine, postrojenja i opreme čija se fer vrijednost može pouzdano odmjeriti, obuhvataju se po revalorizovanom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjuju za naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Osnovni principi prilikom primjene politike revalorizacije su:

- fer vrijednost zemljišta i zgrada utvrđuje se procjenom, koju vrše stručno osposobljeni procjenjivači, na bazi tržišnih dokaza;
- fer vrijednost postrojenja i opreme vrše stručno osposobljeni procjenjivači ili zaposlena stručna lica u Društvu, koja imenuje direktor odlukom;
- učestalost revalorizovanja zavisi od promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme koje se procjenjuju;
- kada se knjigovodstvena vrijednost povećava, kao rezultat revalorizacije, to povećanje se evidentira kao revalorizaciona rezerva;
- kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji usled revalorizacije, to smanjenje treba priznati kao rashod. Međutim, smanjenje treba direktno knjižiti na teret

revalorizacionih rezervi, do iznosa postojeće revalorizacione rezerve koji se odnosi na to

- sredstvo;
- pozitivni i negativni efekti procjene različitih stavki sredstva ne mogu se međusobno prebijati, već se odvojeno evidentiraju;
- u okviru računa revalorizacionih rezervi preduzeće je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi.

Cjelokupna revalorizaciona rezerva, formirana za konkretno sredstvo se može prenijeti na neraspoređenu dobit prilikom prodaje, rashodovanja ili otuđenja tog sredstva.

Korištenjem sredstva u preduzeću, iznos realizovane revalorizacione rezerve koja može da se prenese na neraspoređenu dobit, čini razlike između amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizovanom iznosu sredstva i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja sredstva.

Amortizacija se obračunava za stavke nekretnine, postrojenja i opreme koji su priznati kao stalno sredstvo i koji imaju ograničen vijek upotrebe.

Amortizacija se ne obračunava za sredstvo, koje je klasifikovano kao sredstvo koje se drži za prodaju ili dok čini dio raspoložive grupe klasifikovane kao grupa koja se drži za prodaju.

Amortizacijski period počinje od momenta kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, što znači da obračunu amortizacije ne podliježu nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Za dan početka obračuna amortizacije primjenjuje se slijedeće pravilo:

- ako je sredstvo stavljen u upotrebu od 01. do 15. u mjesecu, obračun amortizacije počinje od prvog dana tog mjeseca;
- ako je sredstvo stavljen u upotrebu u periodu od 16. do kraja mjeseca, obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog mjeseca.

Amortizacija se vrši sve do isknjižavanja, čak iako se u nekom periodu sredstvo ne koristi, osim ako nije potpuno amortizovano.

Obračun amortizacije prestaje kada je sredstvo otuđeno na bilo koji način, kada je u potpunosti otpisano i kada je reklasifikovano kao stalno sredstvo namjenjeno prodaji, u skladu sa MSFI 5.

Korisni vijek upotrebe utvrđuje se procjenom. Procjena korisnog vijeka upotrebe sredstva vrši se na osnovu profesionalnog prosuđivanja na osnovu iskustva preduzeća sa sličnim sredstvima u prethodnom periodu i isključivo zavisi od poslovne politike preduzeća sa nabavkom i trošenjem konkretnih sredstava.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuje se proporcionalni (linearni) metod obračuna amortizacije, što znači da se koristi jedna utvrđena stopa tokom cijelog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstva.

Stopa amortizacije izračunava se na osnovu procijenjenog vijeka upotrebe koji je izražen brojem godina, na sledeći način:

$$\text{Godišnja stopa} = \frac{100(\%)}{\text{amortizacije}} \quad \frac{}{\text{broj godina}}$$

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i nekretnina, postrojenja i opreme obračunati prema linearном metodu obuhvataju se na računu 540 - Troškovi amortizacije, u korist ogovarajućih analitičkih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava u okviru grupe računa 01 i 02.

3.3 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čini:

- učešće u kapitalu drugih pravnih lica,
- dugoročne hartije od vrijednosti,
- dugoročni krediti, i
- ostali dugoročni plasmani.

Početna procjena se vrši po njihovoј nabavnoј vrijednosti koja predstavlja poštenu nadoknadu koja je data za njih dok se naknadno priznavanje vrši po fer vrijednosti.

3.4 Zalihe

U domenu politike zaliha materijala spada:

- utvrđivanje politike nabavne vrijednosti zaliha,
- definisanje cijena po kojima se vode zalihe,
- metod obračuna vrijednosti izlaza zaliha,
- eliminisanje skrivenih gubitaka u zalihamama.

Zalihe Društva predstavljaju sredstva koja se troše u procesu proizvodnje ili realizacije usluga a to su zalihe:

- osnovnog i pomoćnog materijala,
- rezervni dijelova,
- auto-guma,
- sitnog inventara u upotrebi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala iskazuju se po nabavnoj vrijednosti u skladu sa MRS 2-zalihe.

Nabavnu vrijednost materijala čini:

- fakturna vrijednost dobavljača umanjena za sve popuste,
- carine i poreske dažbine,
- troškovi prevoza, osiguranja i špeditorske usluge,
- drugi troškovi koji su nastali do dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje.

Obračun izlaza utroška zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene koja se stalno i automatski izračunava.

Zalihe rezervnih dijelova i auto guma se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu cijenu dobavljača uvećanu za troškove nabavke. Izdavanje rezervnih dijelova se vrši po prosječnim ponderisanim cijenama i njihov otpis se vrši odmah u istom obračunskom periodu.

Na dan bilansa takođe se vrši poređenje cijena materijala na zalihi sa nabavnim cijenama na tržištu i ako se utvrdi da je cijena materijala na zalihi po kojoj se vodi u knjigovodstvu veća od tržišne cijene na dan bilansa, vrši se smanjenje vrijednosti materijala na teret rashoda.

Stvarima sitnog inventara smatraju se predmeti čiji je vijek upotrebe kraći od jedne godine.

Terećenje troškova prilikom stavljanja sitnog inventara u upotrebu obavlja se metodom jednokratnog otpisa.

Isknjižavanje sitnog inventara se vrši kada je sredstvo rashodovano.

3.5 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja Društva obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje roba i usluga.

Kratkoročna potraživanja iskazuju se po vrijednosti iz originalne fakture. Ako se vrijednost iz fakture iskazuje u stranoj valuti vrši se preračunavanje u izvještajnu valutu po važećem kursu na dan transakcije, a na dan bilansa preračunava se prema važećem kursu a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod obračunskog perioda.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća odnosno prodaje do godine dana od dana činidbe odnosno dana bilansa.

Kratkoročni plasmani koji se ne drže radi trgovanja iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do dospjeća.

Potraživanja se klasificuju prema MSFI 9 – Finansijski instrumenti po amortizovanoj vrijednosti. Inicijalno se potraživanja vrednuju po nominalnoj vrijednosti dok se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrijednosti umanjenoj indirektno za očekivane kreditne gubitke, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcija po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravku potraživanja na teret rashoda, onda kada se na osnovu očekivanih kreditnih gubitaka vrši procjena nenaplativosti potraživanja.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši Uprava Društva na kraju godine, na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz ozbiljne analize očekivanih kreditnih gubitaka, zasnovane na podacima iz prethodnih obračunskih perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Indirektno umanjenje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Na kraju godine izračunavaju se očekivani kreditni gubici i knjiže kao rashod i ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca. Sva potraživanja sa materijalno značajnim saldima kupaca se pojedinačno procjenjuju, dok se ostala potraživanja grupišu prema sličnim karakteristikama i grupno procjenjuju, te se knjiže kao rashod po osnovu obezvrijedenja.

3.6 Greške iz prethodnog perioda

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izvještaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno objelodanjeni finansijski izvještaji ne mogu više smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8-Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos greške vrši korekcija početnog stanja prenijetog rezultata, odnosno odgovarajuća pozicija bilansa stanja, ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

U slučaju iz prethodnog stava, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja uporedni podaci koji se odnose na godinu u kojoj je greška nastala iskazuju se u prepravljenim iznosima.

Materijalno bezznačajne greške priznaju se kao prihod ili kao rashod tekućeg perioda.

Materijalnost greške procjenjuje se u svakom konkretnom slučaju kada je greška otkrivena.

3.7 Priznavanje prihoda

Prihodi Društva obuhvataju svu fakturisanu prodaju izvršenih usluga kao i prihoda od osnovnih sredstava, subvencija, donacija i vraćenih dažbina po osnovu ostvarene prodaje, prihode od aktiviranja učinaka, od doprinosa i članarina kao i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju prihode koji nisu proistekli iz uobičajenih aktivnosti i predstavljaju povećanje ekonomске koristi iz prodaje osnovnih sredstava i po osnovu revalorizacije.

Prihode predstavljaju i ostala primanja po osnovu naplate otpisanih potraživanja, kamata na depozit, kursne razlike i druge finansijske prihode.

3.8 Priznavanje rashoda

Rashodi Društva obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti i gubitke.

Priznavanje rashoda se vrši u zavisnosti od pojedinih vrsta i predstavljaju:

- troškove materijala, goriva i energije koji pokazuju namjeru trošenja,
- neto zarade i naknade zarada, porezi i doprinosi na zarade priznaju se u visini obračunatih

iznosa za rad zaposlenih za provedeno vrijeme na poslu i odsustvovanje sa posla na teret

Društva,

- troškovi amortizacije se obračunavaju po proporcionalnim stopama koje se utvrđuju na osnovu korisnog vijeka osnovnih sredstava i njihove sadašnje vrijednosti,
- troškovi proizvodnih usluga i nematerijalnih troškova obračunavaju se na osnovu fakturna

za izvršene usluge i vjerodostojnih dokumenata za pojedine nematerijalne troškove,

- troškovi poreza i doprinos se priznaju na osnovu izdataka u skladu sa obavezama utvrđenim zakonom,
- troškovi pozajmljivanja nastaju u vezi pozajmica finansijskih sredstava i obuhvataju kamate na dozvoljena prekoračenja na žiro računu i kratkoročne pozajmice, troškove finansijskog lizinga i kursne razlike.

Ovi troškovi se priznaju kao rashod perioda u kome su nastali.

3.9 Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama Društva smatraju se:

- dugoročne obaveze-krediti, hartije od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze,
- kratkoročne obaveze-kratkoročni krediti, obaveze prema dobavljačima, obaveze za poreze
 - i doprinose, obaveze za plate i doprinose i porez na plate te ostale kratkoročne obaveze (dospjeća u roku do godinu dana, odnosno od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa).

Finansijska obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovornu obavezu u cilju predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom pravnom licu ili razmjene finansijskih instrumenata.

Obaveze se vode po amortizovanoj vrijednosti odnosno početnoj vrijednosti umanjenoj za otplatu.

3.10 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja Društva, za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih) nastalih kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi njihovog izmirivanja i koji se mogu pouzdano procjeniti (npr.sporovi u toku) kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jamstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Dugoročna rezervisanja se priznaju u slučajevima:

- obaveza nastalih kao rezultat ranijih obaveza;
- obaveza koje se mogu pouzdano procjeniti.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje a takođe rezervisanje se ne priznaje ni za buduće poslovne gubitke.

Svi ovi troškovi se prate analitički po vrstama i namjeni i prilikom svakog bilansiranja vrši se njihovo preispitivanje.

4. NOTE UZ BILANS STANJA

Nota br. 1

4.1 Stalna sredstva (AOP-001)

U 2023. godini Društvo nije vršilo test obezvrjeđenja imovine, odnosno nije vršeno testiranje umanjenja vrijednosti imovine u skladu sa MRS 36 - Umanjenje imovine, jer na osnovu razmatranja pokazatelja, kao što su vanjski izvori informacija i interni izvori informacija, može se pouzdano tvrditi da se imovina ne iskazuje u iznosu većem od nadoknadivog iznosa, odnosno da vrijednost imovine ne prelazi iznos koji se treba nadoknaditi upotrebom ili prodajom sredstva.

Na osnovu vanjskih izvora informacija, utvrđeno je da je knjigovodstvena vrijednost u odnosu na tržišnu vrijednost imovine realno iskazana, te da ne postoje značajne promjene u tehnološkim, tržišnim i zakonskim uslovima u kojima se posluje.

Na osnovu internih izvora informacija, utvrđeno je da ne postoji zastarjelost ili fizičko oštećenje sredstava i da je ekonomski učinak imovine potpun.

Imajući u vidu **vrijednost sredstava uzetih u zakup**, kao i sa njima povezanih obaveza, može se zaključiti da primjena MSFI 16 – Lizing u AD „Komunalac“ Bijeljina ne dovodi do materijalno značajnih informacija, odnosno neprimjenjivanje navedenog standarda neće imati za posljedicu nastanak materijalno značajne greške.

4.1.1 Nematerijalna sredstva

Rn/ gr.	Pozicija 2	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina 6
		Bruto 3	Ispr. vrijedn. 4	Neto (3-4) 5	
1					
013	Softver i slična prava	31.082	23.610	7.472	12.591
015, 016,	Avansi i nematerijalna	270	270	0	0

	sredstva u pripremi				
01	Nematerijalna sredstva	31.352	23.880	7.472	12.591

U okviru ostalih nematerijalnih sredstava, evidentiraju se softverske aplikacije knjigovodstvenog programa i prenosive licence office programa. U toku 2023. godine, izvršena su ulaganja u u operativni sistem Windows 11 home, u ukupnom iznosu od 270 KM.

4.1.2 Nekretnina, postrojenja i oprema

Rn/ gr. 1	Pozicija 2	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina 6
		Bruto 3	Ispr. vrijedn. 4	Neto (3-4) 5	
020	Zemljište	3.575.068	0	3.575.068	3.567.968
021	Građevinski objekti	2.489.132	719.211	1.769.921	1.814.292
022	Postrojenja i oprema	1.832.861	1.163.824	669.037	644.181
025i	Avansi i nekretnine, postr. i oprema u pripremi	252.939	252.939	0	0
026					
02	Nekretnina, postr. i oprema	8.150.000	2.135.974	6.014.026	6.026.441

020 i 021 – Zemljište i građevinski objekti

Komisija za popis nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina, dugoročnih finansijskih plasmana, kao i druge stalne imovine na dan 31.12.2023. godine, u „Izvještaju o popisu nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina, dugoročnih finansijskih plasmana, kao i druge stalne imovine na dan 31.12.2023. godine“, broj: 202/2024 od 12.01.2024. godine, popisom zemljišta je utvrdila stanje zemljišta koje nije evidentirano u poslovnim knjigama, a na koje je AD „Komunalac“ Bijeljina upisan kao korisnik.

U katastarskoj evidenciji Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, AD „Komunalac“ Bijeljina je upisan kao korisnik na sljedećim katastarskim parcelama:

- **Katastarske parcele br.: 3616**, (površine 16 341), **3617** (površine 10 469 m²), **3619** (površine 1.014m²) u **KO Janja 2**. Parcele su upisane u List nepokretnosti br.1102, kao korisnik upisan je AD „Komunalac“ Bijeljina.

U postupku izlaganja pred Komisijom za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanju prava na nepokretnostima, Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, utvrđeno je **pravo svojine** u korist AD „Komunalac“ Bijeljina, nad predmetnim nepokretnostima, kao pravnom sljedbeniku KRO „4.Jul“ Bijeljina, Rješenje broj 21.12./951-028-1102/21 od 30.06.2021. godine.

Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika pravobranioca u Bijeljini je uputilo Žalbu protiv Rješenja RGU-Područna jedinica Bijeljina broj 21.12./951-028-1102/21 od 30.06.2021. godine.

Rješenjem Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka broj: 21.404/951-307/22 od 15.12.2022. godine usvojena je žalba Grada Bijeljina, poništeno je Rješenje broj: 21.12/951-028-1102/21 od 30.06.2021. godine i predmetni upravni spor je vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. Postupak je u toku.

- **Katastarska parcela br. 579/3** (površine 520 m² po LN-u) u **KO Hase-Brijesnica**, upisana u Posjedovni list broj 14 (u istom je kao posjednik upisan AD „Komunalac“ Bijeljina).

Katastarskoj parceli odgovara dio gruntovne parcele br. 305/2 (stari premjer) upisane u zk. ul. br. 75 u KO Hase Brijesnica, u kom je Komunalno proizvodno preduzeće Bijeljina upisano sa pravom korištenja.

Na predmetnoj parceli sagrađena je benzinska stanica Nestro-petrola. U sudskom postupku koji je pokrenuo Nestro-petrol, u cilju upisa prava svojine na predmetnoj katastarskoj parceli, nije uspio da dokaže da je vlasnik predmetne parcele

Nestro-petrol Banja Luka, je u 2019. godini, Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Bijeljina, podnio zahtjev za utvrđivanje prava svojine za predmetnu nekretninu. Predstavnik AD „Komunalac“ Bijeljina i PRS, sjedište zamjenika u Bijeljini, su osporili zahtjev Nestro-petrola. Republička geodetska uprava nije donijela rješenje po zahtjevu Nestro-petrola.

- **Katastarska parcela broj 1587** (površine 7.807m²) u **KO Batar-Johovac**, upisana u Posjedovni list 472, na kojoj su kao posjednici upisani AD „Komunalac“ Bijeljina sa dijelom 1200/7807 i Sekanić Radivoje iz Bjeloševca sa dijelom 6607/7807.

Rješenjem, broj 21.12/951-005-472/21 od 30.08.2021. godine, Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, utvrđeno je **pravo svojine** u korist AD „Komunalac Bijeljina“ u dijelu 1200/7784 i Sekanić Radivoja iz Bjeloševca u dijelu 6584/7784.

Neophodno je da Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Srpske svojim rješenjem o potvrđivanju katastra nepokretnosti za katastarsku opštinu Batar-Johovac, potvrdi da je osnovan u skladu sa Zakonom o premjeru i katastru Republike Srpske. Po donošenju rješenja AD „Komunalac“ Bijeljina će stići pravo svojine na dijelu predmetne katastarske parcele.

- **Katastarska parcela br. 1749/2**, (površine 3819 m²) upisana u List nepokretnosti broj 7775 u KO Bijeljina 1, sa utvrđenim pravom svojine u korist AD „Komunalac“ Bijeljina u dijelu 3802/3819 i MH ERS ZEDP ELEKTRO-BIJELJINA AD Bijeljina u dijelu 17/3819.

Na predmetnoj parceli sagrađen je poslovno-stambeni objekat „Mega –stan“ a na osnovu ugovora o zajedničkom ulaganju za izgradnju poslovno-stambenog objekta, br. 760/2000 od 25.02.2000. godine. Predmetna poslovno-stambena zgrada još nije uknjižena zbog problema nastalih između ugovornih strana u toku gradnje objekta, tako da vlasnici poslovnih i stambenih prostora u stambeno-poslovnom objektu još nisu uknjiženi u katastarskoj evidenciji.

- **Katastarska parcela br. 470/2**, (površine 447 m²) upisana u ZK. ul. 1065 u KO Bijeljina 1 sa upisanim pravom svojine u korist Društva. Predmetna parcela predstavlja dvorište stambeno poslovne zgrade „Perić“ sagrađene na katastarskoj parceli br. 470/1 na osnovu ugovora o zajedničkom ulaganju za izgradnju poslovno-stambenog objekta br.132/2001 od.20.02.2001 godine.

Za pobrojane katastarske parcele još nije utvrđeno pravo svojine ili je pokrenut sudski postupak od strane Pravobranilaštva Republike Srpske, sjedište zamjenika u Bijeljini, kao zakonskog zastupnika Grada Bijeljina u cilju poništenja rešenja kojim je utvrđeno pravo svojine u korist Društva.

Programom privatizacije, predmetne katastarske parcele, nisu evidentirane kao osnovni kapital Društva, jer nije bilo moguće dokazati vlasništvo nad istim u momentu izrade programa

privatizacije a predstavljaju nepokretnosti koje su bile u posjedu KRO „4. Jul“ Bijeljina, te u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 37 – „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“, paragraf 33, potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izvještajima, pošto ovo može imati za posledicu priznavanja prihoda koji možda nikada neće biti ostvareni, te u skladu sa paragafom 89, objelodanjen je kratak opis potencijalne imovine na kraju izvještajnog perioda.

02500-Zemljište u pripremi

U toku 2023. godine, za uređenje katastarskih parcela broj 941 i 2070/1, izvršena su dodatna ulaganja u ukupnom iznosu od 7.100,00 KM.

02510-Građevinski objekti u pripremi

U 2023. godini, u građevinske objekte investirano je ukupno 5.653,85 KM, od kojih je u nabavku kancelarijskih vrata, prozora i garažnih vrata objekta za selektivno odvajanje i skladištenje ambalažnog otpada u Službi komunalnih usluga uloženo 5.106,84 KM (KUF 46), a za tehnički pregled istog objekta uloženo 547,01 KM (KUF 632).

02530-Oprema u pripremi

U nabavku opreme, u 2024. godini uloženo je 240.184,92 KM u nabavke. Sva nabavljena oprema stavljena je u upotrebu u tekućoj godini.

Otpis softvera i opreme po popisu

Popisom stalnih sredstava utvrđeno je da su pojedina stalna sredstva zastarjela, te da ne donose ekonomski koristi Društvu i ista su isknjižena sa konta nabavne vrijednosti u iznosu od 116.273,85 KM, sa konta ispravke vrijednosti u iznosu od 106.633,61 KM i otpisana u ukupnoj sadašnjoj vrijednosti od 9.640,24 KM.

Na otpisanoj opremi formirane su revalorizacione rezerve u iznosu od 1.209,13 KM, koje su sa stanjem na dan 31.12.2023. godine knjižene na teret konta revalorizacionih rezervi opreme u korist neraspoređenog dobitka tekuće godine.

Investicione nekretnine

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
032	Vlastiti građevinski objekti	3.193.750	889.961	2.303.789	2.345.308
03	Investicione nekretnine	3.193.750	889.961	2.303.789	2.345.308

U skladu sa MRS 40 – Investicione nekretnine, u 2022. godini izvršeno je izdvajanje investicionih nekretnina iz građevinskih objekata. Prilikom početnog priznavanja investicione nekretnine vrednovane su po nabavnoj vrijednosti. Naknadno mjerjenje investicionih nekretnina, nakon početnog priznavanja vrši se po metodi nabavne vrijednosti, te se vrši obračun računovodstvene i poreske amortizacije. Prema paragrafu 79C MRS 40, bez obzira što se primjenjuje metod nabavne vrijednosti, potrebno je objelodaniti fer vrijednost investicionih nekretnina. Uzimajući da je prvo evidentiranje investicionih nekretnina izvršeno u 2022. godini, fer vrijednost je jednaka nabavnoj.

Dugoročni finansijski plasmani

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
067	Dužnički instrumenti	227	0	227	227
06	Dug.finansijski plasmani	227	0	227	227

Na dužničkim instrumentima, evidentiran je iznos od 227 KM, koji se odnosi na dugoročne obveznice koje Društvo posjeduje.

Nota br. 2

4.2 Tekuća sredstva (AOP-036)

4.2.1 Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
100 do 109	Zalihe materijala	206.030	152.083	53.947	41.993
110 do 119	Zalihe nedovr. proizvodnje, polupr. i nedovršenih usluga	15.622	0	15.622	15.605
140 do 149	Stalna sredstva i sredstva obust. posl.namij.prodaji	16.555	0	16.555	17.431
150 do 159	Dati avansi	0	0	0	0
10 do 15	Zalihe, stalna sredstva ...	238.207	152.083	86.124	75.029

100 do 109-Zalihe materijala

Preostale zalihe materijala na kraju 2023. godine veće su za 11.954 KM u odnosu na zalihe iz prethodne godine. Od ukupnih zaliha materijala, najveći dio se odnosi na zalihe ostalog materijala u skladištu u iznosu od 37.971 KM, zatim zalihe alata, inventara i HTZ opreme u skladištu i protektiranih auto-guma u iznosu od 10.242 KM, zalihe materijala za izadu učinaka u skladištu u iznosu od 3.462 KM i zalihe rezervnih dijelova u skladištu koje iznose 2.272 KM, koje se drže zbog zastarjelog vozognog parka.

110 do 119-Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga

Zalihe nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i nedovršenih usluga na kraju 2023. godine iznose 15.622 KM i iste su na nivou ostvarenja prethodne godine. Navedene zalihe se odnose na zalihe sadnog materijala, koji se koristi za potrebe Službe održavanja gradskog zelenila.

140 do 149-Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji

U okviru konta stalnih sredstava namijenjenih prodaji, evidentirane su podrumske prostorije namijenjene prodaji, ukupne vrijednosti od 13.838 KM, koje se nalaze u građevinskim objektima Trifunčević i Perić, a koje su vlasništvo Društva i postrojenja i oprema nabavljena radi prodaje (kante i kontejneri) u iznosu od 2.717 KM.

U „Izvještaju o popisu zaliha, stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namijenjenih prodaji, izuzev alata i inventara u upotrebi i auto-guma u upotrebi na dan 31.12.2023. godine“, broj: 228/2024 od 15.01.2024. godine, navedeno je sljedeće: „Na dan 31.12.2023. godine je vršena procjena podrumskih prostora i garaža kojom je utvrđeno da je njihova knjigovodstvena vrijednost niža u odnosu na procijenjenu vrijednost odnosno procijenjenu tržišnu vrijednost, te da nije potrebno vršiti izmjenu postojeće knjigovodstvene vrijednosti“.

4.2.2 Kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
20,21,22	<i>Kratkoročna potraživanja</i>	1.168.657	375.718	792.939	847.700
Osim 214 i 224	a) Kupci-povezana pr.l.	9.214	117	9.097	69.023
	b) Kupci u zemlji	1.095.832	353.451	742.381	721.887
	c) Potr. iz spec. poslova	22.150	22.150	0	0
	d) Ost.kratk.potraživanja	35.091	0	35.091	51.258
	e) Potr.za više pl.porez	6.370	0	6.370	5.532
24	<i>Got.ekvivalenti i gotovina</i>	327.847	0	327.847	658.112
	a) Gotovina	327.847	0	327.847	658.112
270-279	<i>Porez na dodatu vrijednost</i>	0	0	0	3.788
280-289	<i>Kratkoročna razgraničenja</i>	7.620	0	7.620	11.527
	Kratkoročna sredstva...	1.504.124	375.718	1.128.406	1.521.127

200-Kupci - povezana pravna lica

Prema članu 13. tačka 5., Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/04 i 78/11) povezanim licima se smatraju:

- članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno osobe

koje žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima;

- pravna lica koja raspolažu glasačkim pravima u preduzeću;

- pravna lica u kojima predučeće ima udio od najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkog prava;

- pravna lica u kojima sa najmanje 5% zbira glasačkih prava raspolaže pravno lice.

- pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice član Nadzornog odbora ili Uprave.

Identifikacija i promet sa povezanim licima su utvrđena na osnovu stanja obaveza i potraživanja na dan bilansiranja, odnosno 31. decembra 2023. godine.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj: 059-0-Reg-11-000 364 od 22. juna 2011. godine upisan je prenos prava svojine na kapitalu Republike Srpske u dijelu od 65%, a u iznosu od 2.436.256 KM, na jedinicu lokalne samouprave - Grad Bijeljina.

Na osnovu vlasništva na akcijama, koje ima Grad Bijeljina i preduzeća, kojima je Grad osnivač, sljedeća povezana lica su ostvarila poslovne odnose u 2023. godini:

1. Gradska uprava Grada Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada, usluga javne higijene i usluga gradskog zelenila;
- kao dobavljač: ispitivanje ispravnosti protiv-požarnih aparata i iznajmljivanje dizalice sa korpom;

2. JU Centar za socijalni rad

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

3. JU „Čika Jova Zmaj“ dječiji vrtić

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

4. JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

5. „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;
- kao dobavljač: isporuka vode, usluge deponovanja otpatnih voda i usluge servisa fekalnih instalacija;

6. JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

7. JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

8. JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac"

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

9. JU Ekonomski fakultet Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

10. JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

11. JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

12. JU SKUD "Semberija" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

13. JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

14. JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

15. JU Srednja stručna škola Janja

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

16. Turistička organizacija Grada Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

17. JKP "Gradsko groblje" d.o.o. Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

18. Javna ustanova "Muzej Semberije" Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada;

19. JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o.

- kao dobavljač: usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada;

Ne postoji poslovni odnos između Društva i pravnog lica u kom je povezano lice ili članovi uže porodice član Uprave.

Pravno lice koje raspolaže glasačkim pravima u preduzeću je:

1. M-optic d.o.o.

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada i zakupa poslovnog prostora u ulici Miloša Crnjanskog.

2. DOO „Oktan promet“ Bijeljina

- kao kupac: po osnovu usluga odvoza otpada.

Pregled prometa sa povezanim licima

Prema stanju u knjigovodstvu, **potraživanja od povezanih pravnih lica** na dan 31. decembar 2023. godine iznose:

Š	NAZIV	DUGUJE	POTRAŽ	SALDO
6	Gradska uprava Grada Bijeljina	837.917,92	836.533,97	1.383,95
51	JU Centar za socijalni rad	1.765,66	1.513,53	252,13
53	JU Čika Jova Zmaj dječiji vrtić	4.978,20	3.632,05	1.346,15
61	JU Narodna biblioteka "Filip Višnjić" Bijeljina	1.270,22	1.172,54	97,68
89	Vodovod i kanalizacija a.d.	10.848,10	9.795,47	1.052,63
718	JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina	4.237,72	3.912,11	325,61
871	DOO „Oktan promet“ Bijeljina	5.823,53	5.679,02	144,51
887	M-optic d.o.o.	29.769,60	29.737,45	32,15
984	JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina	5.137,46	4.811,86	325,60
1100	JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac"	1.269,84	1.172,16	97,68
1114	JU Ekonomski fakultet Bijeljina	4.568,98	4.241,36	327,62
1758	JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina	4.566,66	3.914,68	651,98
2485	JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina	678,10	552,06	126,04
2563	JU SKUD "Semberija" Bijeljina	228,42	195,80	32,62
2745	JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina	2.328,17	2.149,08	179,09
3189	JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina	1.270,78	1.172,16	98,62
4636	Srednja stručna škola Janja	1.846,30	1.704,73	141,57
5099	Turistička organizacija Grada Bijeljina	211,77	195,48	16,29
5541	JKP "Gradsko groblje" d.o.o.	6.300,70	3.800,00	2.500,70
6136	Javna ustanova "Muzej Semberije" Bijeljina	773,43	692,02	81,41
UKUPNO		925.791,56	916.577,53	9.214,03

Prema stanju u knjigovodstvu, **obaveze prema povezanim pravnim licima** na dan 31. decembar 2023. godine iznose:

Š	NAZIV	DUGUJE	POTRAŽ	SALDO
6	Gradska uprava Grada Bijeljina	840,80	1.440,80	-600,00
89	Vodovod i kanalizacija a.d.	11.650,09	12.475,48	-825,39
2745	JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. BN	640,00	640,00	0,00
2943	JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o.	1.144.372,05	1.520.269,37	-375.897,32
UKUPNO		1.157.502,94	1.534.825,65	-377.322,71

Osnova za ostvarivanje transakcija

Promet sa povezanim pravnim licima obavlja se na osnovu sljedećih transakcija:

1. Gradska uprava Grada Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac na osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02-404-237/21 Lot 1 i Lot 2 od 23.02.2023. godine, za izvršene usluge odvoza otpada po nalogu, održavanje javnog gradskog zelenila, održavanje, čišćenje i pranje javnih površina na području naseljenog mesta Janja i u gradu Bijeljina, odvoženje komunalnog otpada iz domaćinstava MZ Brijesnica i Ljeljenča, a po osnovu mjesečno ispostavljenih računa,
- kao kupac po osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02-404-107/23 od 22.08.2023. godine, za usluge pranja saobraćajnica i trotoara,
- kao kupac po osnovu Ugovora o nabavci robe-nabavka i sadnjadrvorednih sadnica, broj: 02-404-128/23 od 22.08.2023. godine,
- kao kupac po osnovu Ugovora o pružanju usluga, broj: 02/10-404-3-26/23 od 09.02.2023. godine, za usluge redovnog odvoza čvrstog komunalnog otpada za 2023. godinu i
- kao dobavljač:

1. usluga tehničkog ispitivanja ispravnosti protivpožarnih (PP) aparata, na osnovu: „Odluke o pokretanju postupka javne nabavke ispitivanja ispravnosti PP aparata“, broj: 3838/2023 od 17.05.2023. godine i „Odluke o pokretanju postupka javne nabavke ispitivanja ispravnosti PP aparata“, broj: 8963/2023 od 11.12.2023. godine, donesene od strane direktora AD „Komunalac“ Bijeljina,
2. usluge iznajmljivanja visinske korpe, a na osnovu „Odluke o nabavci usluga dizalice sa korpom“, broj: 3669/2023 od 12.05.2023. godine, donesene od strane direktora AD „Komunalac“ Bijeljina.

2. JU Centar za socijalni rad je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3530/2023 od 01.05.2023. godine.

3. Čika Jova Zmaj dječiji vrtić je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 7926/2019 od 01.11.2019. godine.

4. JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3531/2023 od 01.05.2023. godine.

5. „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 3253/2019 od 01.05.2019. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 3253-1/2019 od 01.05.2019. godine.

- kao dobavljač:

1. po osnovu usluga isporuka vode, na osnovu ispostavljenih računa,
2. usluge deponovanja otpatnih voda, na osnovu ispostavljenih računa i
3. usluga servisa fekalnih instalacija, na osnovu Odluka direktora AD „Komunalac“ Bijeljina i ispostavljenih računa.

6. JU Poljoprivredna i medicinska škola Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3532/2023 od 01.05.2023. godine.

7. DOO „Oktan promet“ Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 5388/2020 od 01.07.2020. godine i 2025/2021 od 16.03.2021. godine.

8. M-optic d.o.o. je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po osnovu ispostavljenih računa i kao kupac zakupa poslovnih prostora po osnovu sljedećih ugovora:

1. Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 4819/2023 od 26.06.2023. godine;
2. Ugovor o zakupu poslovnog prostora, broj: 4841/2023 od 26.06.2023. godine i
3. Ugovor o zakupu zemljišta, broj: 4815/2023 od 26.06.2023. godine.

9. JU Tehnička škola "Mihajlo Pupin" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3533/2023 od 01.05.2023. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 3533-1/2023 od 01.05.2023. godine.

10. JU Muzička škola "Stevan Stojanović Mokranjac" je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 395/2018 od 01.01.2018. godine

11. JU Ekonomска škola Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 75/2008.

12. JU Gimnazija "Filip Višnjić" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 76/2008.

13. JP Gradska toplana d.o.o. Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 7222/2023 od 01.10.2023. godine.

14. JU SKUD "Semberija" Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3534/2023 od 01.05.2023. godine.

15. JP "Direkcija za izgradnju i razvoj grada" d.o.o. Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 705/2020 od 01.02.2020. godine i Aneks Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 705/2020 od 01.02.2020. godine.

16. JU Centar za kulturu "Semberija" Bijeljina je ostvario sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 8360/2018 od 01.12.2018. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 8360-1/2018 od 01.12.2018. godine.

17. Srednja stručna škola Janja je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o uslugama odvoženja čvrstog komunalnog otpada, broj: 3535/2023 od 01.05.2023. godine.

18. Turistička organizacija Grada Bijeljina je ostvarila sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 2598/2018 od 01.03.2018. godine.

19. JKP "Gradsko groblje" d.o.o. je ostvarilo sljedeći promet:

- kao kupac usluga prikupljanja i odvoženja čvrstog komunalnog otpada po Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 6075/2015 od 01.09.2015. godine, Ugovoru o odvoženju komunalnog otpada, broj: 6009/2015 od 03.08.2015. godine i Ugovoru o vršenju usluga po pozivu, broj: 1515/2018 od 01.03.2018. godine.

- kao dobavljač: po osnovu ispostavljenih faktura za troškove sahrane preminulog radnika

20. JP Regionalna deponija „Eko-dep“ d.o.o. je ostvarila sljedeći promet:

- kao dobavljač za usluge deponovanja čvrstog komunalnog otpada, po Ugovoru o deponovanju čvrstog komunalnog otpada, broj: 01-212/2019 od 12.02.2019. godine.

Pregled nenaplaćenih potraživanja i dospjelih obaveza

Prema naprijed datom pregledu, stanje nenaplaćenih potraživanja od povezanih pravnih lica i obaveza prema povezanim pravnim licima, na dan 31.12.2023. godine iznosi:

- iznos nenaplećenih potraživanja	9.214,03
KM	
- iznos obaveza prema povezanim licima	377.322,71
KM	

Usaglašavanje potraživanja od povezanih pravnih lica, vršeno je putem IOS-a sa stanjem na dan 30.11.2023. godine.

Stanje potraživanja na kontu 20000 - Potraživanja od kupaca povezanih pravnih lica, na dan 30.11.2023. godine iznosi 45.895,42 KM, dok su u periodu od 01.12.-31.12.2023. vršene određene uplate od strane kupaca te stanje potraživanja na dan 31.12.2023. godine iznosi 9.214,03 KM.

Povezanim pravnim licima (kupcima usluga), poslato je 20 IOS-a. Sa 13 povezanim pravnim lica izvršeno je usaglašavanje potraživanja na dan 30.11.2023. godine u ukupnom iznosu od 43.936,29 KM. Od ukupnog broja poslatih IOS-a, 7 IOS-a nisu vraćena sa ukupnim potraživanjem od 1.959,13 KM. Na navedenim IOS-ima postoji sljedeće obavještenje: "Ukoliko se IOS ne vrati u roku od 10 dana, smatra se usaglašenim".

201, 202 i 203 - Kupci u zemlji

Potraživanja od kupaca u zemlji u tekućoj godini veća su za 20.494 KM u odnosu na stanje potraživanja iz prethodne godine.

Redovna **potraživanja od fizičkih lica** iznose 601.481 KM i ista su manja za 30.620 KM od potraživanja iz prethodne godine, koja su iznosila 632.101 KM. Procentualno učešće redovnih potraživanja od fizičkih lica u ukupnim potraživanjima po osnovu prodaje u 2023. godini iznosi 80,04%, sa procentom naplativosti po osnovu redovnih potraživanja od 84,70%, dok je u 2022. godini procenat naplativosti iznosio 83,93%.

Redovna **potraživanja od pravnih lica** iznose 263.460 KM. Potraživanja od pravnih lica u tekućoj godini veća su za 14,35%, odnosno za 33.072 KM u odnosu na potraživanja iz prethodne godine, koja su iznosila 230.388 KM. Redovna potraživanja od pravnih lica u ukupnim potraživanjima po osnovu prodaje učestvuju sa 35,06%. Procenat naplativosti redovnih potraživanja od pravnih lica u 2023. godini iznosi 86,80% dok je u 2022. godini iznosio 87,99%.

U skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti, „Pravilnikom o računovodstvenim politikama a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 811/2019 od 08.02.2019. godine i „Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o računovodstvenim politikama a.d. „Komunalac“ Bijeljina“, broj: 3564/2021 od 04.05.2021. godine, ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je na teret rashoda tekuće godine, na osnovu procjene nenaplativosti potraživanja po osnovu objektivnih

informacija proizašlih iz ozbiljne analize očekivanih kreditnih gubitaka i dobitaka, zasnovanih na podacima iz prethodnog obračunskog perioda, uz razmatranje tekuće privredne situacije.

Za potrebe sastavljanja finansijskog izvještaja za 2023. godinu izvršen je obračun očekivanih kreditnih gubitaka i dobitaka, te su utvrđeni sljedeći **kreditni gubici i dobici tekuće godine**:

- od kupaca povezanih pravnih lica, utvrđen je kreditni dobitak u iznosu od 596,49 KM,
- od kupaca pravnih lica iz zemlje, utvrđen je kreditni gubitak u iznosu od 438,08 KM i
- od kupaca fizičkih lica, utvrđen je kreditni dobitak u iznosu od 18.480,72 KM.

Kreditni dobici, utvrđeni po osnovu razlike između stanja na dan 31.12.2023. godine i početnog stanja 2023. godine, knjiženi su u korist prihoda od usklađivanja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvrijedenja potraživanja od kupaca (konto 687) u iznosu od 19.077,21 KM, a na teret ispravke vrijednosti potraživanja od povezanih pravnih lica u iznosu od 596,49 KM i na teret ispravke vrijednosti potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 18.480,72 KM.

Kreditni gubici, utvrđeni po osnovu razlike između stanja na dan 31.12.2023. godine i početnog stanja 2023. godine, knjiženi su u korist kreditnih gubitaka uslijed obezvrijedenja potraživanja od kupaca (konto 587) u iznosu od 438,08 KM, a na teret ispravke vrijednosti potraživanja od pravnih lica u iznosu od 438,08 KM.

Usaglašavanje potraživanja od kupaca pravnih lica i ostalih kupaca usluga, izuzev kupaca fizičkih lica, vršeno je putem IOS-a sa stanjem na dan 30.11.2023. godine.

Stanje potraživanja na kontima 20100, 20200 i 20300 - Potraživanja od pravnih lica sa 30.11.2023. godine iznosi 281.984,42 KM. IOS-i su slati svim komitentima. Pravnim licima poslato je ukupno 2.314 IOS-a sa ukupnim potraživanjem od 281.984,42 KM. Sa pravnim licima usaglašeno je 247 IOS-a ukupnog potraživanja od 65.434,20 KM. Od ukupnog broja poslatih IOS-a, 2.067 IOS-a nisu vraćena sa ukupnim potraživanjem od 216.550,22 KM. Na navedenim IOS-ima postoji sljedeće obavještenje: "Ukoliko se IOS ne vrati u roku od 10 dana, smatra se usaglašenim". Svim pravnim licima, sa kojima nije izvršeno usaglašavanje potraživanja, sa stanjem na dan 30.11.2023. godine, vršeno je naknadno usaglašavanje i ponovno dostavljanje IOS-a na dan 31.12.2023. godine.

U okviru sintetičkog konta **2013 – Sumnjiva i sporna potraživanja** evidentiran je iznos od 230.891,97 KM, koji se sastoji od sumnjivih i spornih potraživanja od fizičkih lica iz Republike Srpske u iznosu od 83.890,04 KM i sumnjivih i spornih potraživanja od pravnih lica iz Republike Srpske u iznosu od 147.001,93 KM.

U 2023. godini podnijeto je 27 prijedloga za izvršenje protiv pravnih lica i preduzetnika sa ukupnim iznosom potraživanja od 17.196,27 KM. U okviru "Spiska prijedloga za izvršenje tražioca izvršenja AD "Komunalac" Bijeljina protiv izvršenika pravnih lica i preduzetnika", broj: 229/2024 od 15.01.2024. godine, evidentirana su sva aktivna potraživanja tražioca izvršenja, kao i tužbe po kojima je tuženi AD "Komunalac" Bijeljina.

Ukupan broj aktivnih prijedloga za izvršenje protiv pravnih lica na dan 31.12.2023. godine je 145, sa ukupnim iznosom potraživanja od 147.001,93 KM. U okviru "Spiska prijedloga za izvršenje tražioca izvršenja AD "Komunalac" Bijeljina protiv izvršenika pravnih lica i preduzetnika", broj: 229/2024 od 15.01.2024. godine, evidentiran je iznos svih aktivnih potraživanja od 135.442,20 KM (134 prijedloga), dok je u okviru "Spiska aktivnih prijedloga za izvršenje i tužbi na dan 31.12.2023. godine - pravna lica", broj: 48/2024 od 04.01.2024. godine, evidentiran iznos svih aktivnih potraživanja od 11.559,73 KM (11 prijedloga).

U 2023. godini podnijeto je 236 prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica sa ukupnim iznosom potraživanja od 40.996,33 KM. Na dan 31.12.2023. godine aktivno je 350 prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica sa ukupnim iznosom potraživanja od 83.890,04 KM. "Spisak aktivnih prijedloga za izvršenje protiv fizičkih lica na dan 31.12.2023. godine", broj: 47/2024 od 04.01.2024. godine, dostavljen je u prilogu ovih Nota.

Nota br. 3

4.3 Bilansna i vanbilansna aktiva (AOP 066+067)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine			Prethodna godina
		Bruto	Ispr. vrijedn.	Neto (3-4)	
1	2	3	4	5	6
	Bilansna aktiva (001+036)	13.117.660	3.577.616	9.540.044	9.980.723
	A. Stalna sredstva	11.375.329	3.049.815	8.325.514	8.384.567
	B. Tekuća sredstva	1.742.331	527.801	1.214.530	1.596.156
880 -888	Vanbilansna aktiva	516.592	0	516.592	516.592

Bilansna aktiva Društva u 2023. godini, manja je u odnosu na aktivu 2022. godine za 440.679 KM, prvenstveno zbog značajnog smanjenja tekućih sredstava, u okviru koje je naznačajnije smanjenje na gotovinskim ekvivalentima i gotovini. Tekuća sredstva u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu manja su za 381.626 KM. Stalna sredstva su u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu manja za 59.053 KM.

PASIVA

Nota br. 4

4.4 Kapital (AOP-102-110+113-114+115+119+122-123+124-128+131)

4.4.1 Osnovni kapital (103+106+107+ 108+109)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine		Iznos na dan bilansa prethodne godine	
		1	2	3	4
300	Akcijski kapital		3.748.014		3.748.014
30	Osnovni kapital		3.748.014		3.748.014

Struktura akcijskog kapitala Društva

NAZIV	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
Grad Bijeljina	2.436.256	2.436.256
Oktan promet d.o.o.	1.118.745	1.118.745
Ostali akcionari	193.013	193.013
Stanje na dan	3.748.014	3.748.014

U strukturi akcijskog kapitala dva najveća akcionara u tekućoj godini nije bilo promjena u odnosu na prethodnu godinu.

Stanje akcijskog kapitala na dan 31.12.2023. godine utvrđeno je po osnovu Izvještaja Centralnog registra HOV.

4.4.2 Rezerve (112+114)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
322	Zakonske rezerve	200.481	195.443
323	Statutarne rezerve	0	0
dio 32	Rezerve	200.481	195.443

Zakonske rezerve u tekućoj godini uvećane su za iznos od 5.038 KM, koji se odnosi na obavezno izdvajanje od 5% ukupne dobiti iz prethodne godine u iznosu od 100.752 KM.

4.4.3 Revalorizacione rezerve

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
330, 331 i 334	Revalorizacione rezerve	4.008.213	4.067.135
	Revalorizacione rezerve	4.008.213	4.067.135

Revalorizacione rezerve Društva na dan 31.12.2023. godine, manje su za 58.922 KM u odnosu na stanje revalorizacionih rezervi na dan 31.12.2022. godine. Na revalorizacionim rezervama evidentirane su sljedeće promjene:

- **Revalorizacione rezerve nematerijalnih ulaganja** umanjenje su za iznos od 397,57 KM, koji predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije;
- **Revalorizacione rezerve građevinskih objekata** su umanjenje za iznos od 11.831,67 KM, koji predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, u skladu sa MRS-16. Sa revalorizacionih rezervi građevinskih objekata izvršen je prenos na revalorizacione rezerve objekata pod zakupom iznos od 1.655.419,08 KM, za ona sredstva koje se izdaju pod zakup;
- **Revalorizacione rezerve objekata pod zakupom** su umanjenje za iznos od 29.378,24 KM, koji predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, u skladu sa MRS-16;
- **Revalorizacione rezerve opreme** umanjene su za ukupan iznos od 17.314,37 KM, od kog umanjenje od 16.105,24 KM predstavlja razliku između troškova amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i troškova amortizacije obračunate na početnu nabavnu vrijednost prije revalorizacije, a umanjenje od 1.209,13 KM predstavlja raspoložive revalorizacione rezerve otpisane opreme.

Prenos revalorizacionih rezervi po ovom osnovu knižen je u skladu sa odredbama MRS-16.

4.4.4 Neraspoređena dobit (125 do 127)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
340	Neraspoređena dobit ranijih godina	785.853	690.139
341	Neraspoređena dobit tekuće godine	0,00	100.752
34	Neraspoređena dobit	785.853	790.891

341-Neraspoređena dobit tekuće godine

U Bilansu stanja na AOP-u 125, na poziciji tekuća godina, iskazana je neraspoređena dobit ranijih godina u iznosu od 785.853 KM. Iz neraspoređene dobiti prethodne godine, koja je iznosila 100.752 KM, izvršeno je izdvajanje 5% dobiti u zakonske rezerve.

4.4.5 Gubitak (129+130)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
350 ili 352	Gubitak ranijih godina	0,00	0,00
351 ili 353	Gubitak tekuće godine	331.690	0,00
35	Gubitak	331.690	0,00

351-Gubitak tekuće godine

U Bilansu stanja na AOP-u 130, na poziciji tekuća godina, iskazan je gubitak tekuće godine u iznosu od 331.690 KM. Kao rezultat razlike ukupnih prihoda i ukupnih rashoda tekuće godine, evidentiran je gubitak prije oporezivanja u iznosu od 390.612 KM, umanjen za iznos od 58.922 KM, koji predstavlja dobitak po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima.

Nota br.5

4.5 Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze (AOP 133+137+145)

4.5.1 Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
404	Rezerv. za naknade i beneficije zap.	37.469	49.805
404	Rezerv. za naknade i beneficije zap.	37.469	49.805

Na početku 2023. godine, na kontu rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju, evidentiran je iznos od 49.805,13 KM, koji je prema obračunu aktuara za 2023. godinu uvećan za 4.733,55 KM, u skladu sa odredbama MRS 19. U 2023. godini 6 radnika je otišlo u penziju i isplaćena im je otpremnina u ukupnom iznosu od 17.070,06 KM.

Nota br.6

4.6 Kratkoročne obaveze i kratkoročna rezervisanja (AOP 147)

4.6.1 Obaveze iz poslovanja (AOP 156 do 160)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
	a) Primljeni avansi, depoz. i kaucije	136.986	115.356
	b) Dobavljači-povezana pravna lica	377.323	218.414
	c) Dobavljači u zemlji	216.812	391.783
43	Obaveze iz poslovanja	731.121	725.553

43-Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja Društva, na dan 31.12.2023. godine iznose 731.121 KM i iste su veće za 5.568 KM od obaveza iz prethodne godine, prvenstveno zbog većih obaveza Društva prema dobavljačima - povezanim pravnim licima, koje su veće za 158.909 KM. Obaveze prema dobavljačima u zemlji, su manje za 174.971 KM. Značajan dio obaveza prema povezanim pravnim licima, sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izašao je iz valute plaćanja. Primljeni avansi u tekućoj godini su veći za 21.630 KM od primljenih avansa u prethodnoj godini.

Sa dobavljačima je vršeno usaglašavanje obaveza po osnovu IOS-a, sa stanjem na dan 30.11.2023. godine. Ukupan broj poslatih IOS-a je 167, sa saldom obaveza u iznosu od 581.101,34 KM, od kojih je dobavljačima-povezanim licima poslato 4 IOS-a sa saldom obaveza od 423.188,49 KM, dobavljačima iz Republike Srpske 142 IOS-a sa saldom obaveza od 69.114,27 KM, dobavljačima iz Federacije BiH 14 IOS-a sa saldom obaveza od 87.626,58 KM i dobavljačima iz Brčko Distrikta BiH 7 IOS-a sa saldom obaveza 1.172,00 KM. Svi IOS-i sa dobavljačima, koji su vraćeni, su usaglašeni. Sa dobavljačima povezanim pravnim licima usaglašen je 1 IOS-a sa ukupnim saldom obaveza od 422.276,09 KM, dok je sa ostalim dobavljačima usaglašeno 29 IOS-a sa ukupnim saldom obaveza od 23.015,41 KM. Usaglašavanje obaveza sa ostalim dobavljačima, koji nisu vratili IOS, je u toku.

4.6.2 Obaveze iz specifičnih poslova (AOP 161)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
440 do 449	Obaveze iz specifičnih poslova	1.599	2.252

Obaveze iz specifičnih poslova u tekućoj godini su smanjene za 653 KM u odnosu na obaveze iz prethodne godine.

4.6.3 Obaveze za plate i naknade plata (AOP 162)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4

450 do 458	Obaveze za plate i naknade plata	245.855	262.014
---------------	----------------------------------	---------	---------

Na kontu obaveza za plate i naknade plata u tekućoj godini evidentirane su obaveze za neto plate i naknade plata u iznosu od 165.155,24 KM, obaveze za porez na plate i naknade plata u iznosu 4.611,76 KM i obaveze za doprinose na plate i naknade plata, osim plata koje se refundiraju u iznosu od 76.087,83 KM. Sve obaveze za plate i naknade plata su izmirene 03.01.2024. godine.

4.6.4 Ostale obaveze (AOP 163)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
460 do 469	Ostale obaveze	14.306	18.103

Na kontu ostalih obaveza, u tekućoj godini evidentirane su obaveze prema zaposlenim za naknade troškova prevoza u iznosu od 9.341,58 KM, obaveze prema članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju u iznosu od 3.000 KM i obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima u iznosu od 1.964,04 KM.

4.6.5 Porez na dodatu vrijednost (AOP 164)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
470 do 479	Porez na dodatu vrijednost	39.960	0

Obaveze za PDV tekuće godine, na dan 31.12.2023. godine iznose 39.960 KM i iste su uplaćene 10.01.2024. godine. U prethodnoj godini obaveze za PDV nisu utvrđene, jer je evidentiran veći iznos ulaznog od izlaznog PDV-a.

4.6.6 Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine (AOP 165)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
48 osim 481	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	5.791	6.577

U okviru obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dažbine su navedene sljedeće obaveze:

- obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke u iznosu od 2.926,32 KM;
- obaveze za doprinose koji terete troškove u iznosu od 490,59 KM;
- obaveze za porez na naknade članovim odbora i komisija u iznosu od 448,29 KM;
- obaveze za doprinose na naknade članovima odbora i komisija u iznosu od 1.549,21 KM i

- obaveze za poreze i doprinose obračunate na isplate fizičkim licima u iznosu od 376,76 KM.

4.6.7 Obaveze za porez na dobit (AOP 166)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
481	Obaveze za porez na dobit	0	0

Obaveze za porez na dobit, u tekućoj godini nisu utvrđene, jer je iskazan poreski gubitak.

4.6.8 Kratkoročna razgraničenja (AOP 167)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
49 osim 496	Kratkoročna razgraničenja	53.072	114.936

U okviru kratkoročnih razgraničenja tekuće godine, evidentirani su:

- obračunati ostali troškovi tekućeg obračunskog perioda koji nisu fakturisani u tom periodu u iznosu od 4.693,77 KM, za sve fakture od dobavljača koje su na protokol dostavljene nakon 10.01.2024. godine a pripadaju trošku iz 2023. godine;
- prihodi budućeg perioda u iznosu od 6.875,08 KM, koji se odnose na prihode od refundacije po rješenju Fonda dječije zaštite Republike Srpske i pripadaju 2024. godini;
- razgraničeni prihodi na osnovu donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 41.502,95 KM, a odnose se na odobrena sredstva za investiciona ulaganja putem sufinansiranja iz sredstava Fonda za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske.

Nota br.7

4.7 Bilansna i vanbilansna pasiva (AOP 169+170)

Rn/ gr.	Pozicija	Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos na dan bilansa prethodne godine
1	2	3	4
	Bilansna pasiva (AOP 169)	9.540.044	9.980.723
	A. Kapital (AOP 101)	8.410.871	8.801.483
	B. Dugoročna rezervvervisanja...(AOP 132)	37.469	49.805
	C. Kratkoročne obaveze i rezerv. (AOP 147)	1.091.704	1.129.435
890 do 898	Vanbilansna pasiva (AOP 170)	516.592	516.592

Bilansna pasiva Društva u tekućoj godini, manja je za 440.679 KM u odnosu na pasivu iz prethodne godine, zbog značajno smanjenog kapitala tekuće godine, koji je manji za 390.612 KM, jer je Društvo ostvarilo negativan rezultat poslovanja.

Dugoročna rezervisanja su manja za 12.336 KM, a kratkoročne obaveze za 37.731 KM.

5. NOTE UZ BILANS USPJEHA

Nota br.8

5.1 Poslovni prihodi i rashodi

Ukupni poslovni prihodi za 2023. godinu iznose 5.618.834 KM, dok ukupni poslovni rashodi iznose 6.075.295 KM. Kao manjak poslovnih prihoda u odnosu na poslovne rashode, na AOP-u 238 tekuće godine, evidentiran je poslovni gubitak u iznosu od 456.461 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran poslovni gubitak u iznosu od 64.679 KM.

5.1.1 Poslovni prihodi

AOP 202-Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, ostvaruju se po osnovu prihoda od prodaje kontejnera zapremine 1,1 m³, koji se prodaju po cijeni od 683,76 KM bez PDV-a i prihoda od prodaje plastičnih kanti zapremine 120 i 240 l, koje se prodaju po cijenama od 47,01 KM bez PDV-a za kantu zapremine od 120 l i 59,83 KM bez PDV-a za kantu zapremine od 240 l. Prihodi od prodaje robe u Republici Srpskoj, koji su ostvareni u tekućoj godini, su manji za 7.068 KM u odnosu na ostvarenje prihoda iz 2022. godine, prvenstveno zbog neostvarenih prihoda od prodaje kontejnera zapremine 1,1 m³, jer isti nisu nabavljeni u tekućoj godini, a takođe nisu postojale ni zalihe kontejnera na početku 2023. godine.

AOP 206-Prihodi od prodaje proizvoda

Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu, se najvećim dijelom ostvaruju prodajom gotovih proizvoda iz rasadnika. U tekućoj godini, prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu su povećani za 13,23% u odnosu na prethodnu godinu, odnosno nominalno za 3.855 KM.

AOP 210-Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga u 2023. godini veći su za 185.845 KM, odnosno za 4,01% u odnosu na ostvarenje 2022. godine.

U okviru prihoda od pruženih usluga, evidentiraju se *prihodi od pruženih usluga povezanim pravnim licima i prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu*.

Prihodi od pruženih usluga povezanim pravnim licima se ostvaruju pružanjem usluga povezanim pravnim licima u Republici Srpskoj. Svi prihodi u okviru konta 620 se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga za Grad Bijeljinu. Okvirni sporazum za čišćenje javnih površina u proljetnom, ljetnom, jesenjem i zimskom periodu u Gradu Bijeljina i naseljenom mjestu Janja i Okvirni sporazum za održavanje javnih zelenih površina, sa Gradom

Bijeljina su potpisani početkom 2023. godine, dok su pojedinačni ugovori zaključeni 23.02.2023. godine.

U tekućoj godini, ostvaren je prihod od 695.999,07 KM, koji je za 18.447,70 KM, odnosno za 2,72% veći od ostvarenih prihoda iz prethodne godine. Ostvareni prihodi u odnosu na planirane prihode, manji su za 3,87%.

Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu, se najvećim dijelom ostvaruju po osnovu vršenja usluga odvoza otpada od fizičkih i pravnih lica, usluga prevoza nepropisno parkiranih vozila specijalnim vozilom (pauk) i usluga izvršenih specijalnim vozilom za prevoz otpadnih voda.

Ukupni prihodi tekuće godine, evidentirani u okviru sintetičkih konta 621, 622 i 623, su ostvareni u iznosu od 4.124.344,31 KM. Ostvareni prihodi tekuće godine su manji od planiranih za 13,36%, jer je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnot na cjenovnik komunalnih usluga 22.12.2023. godine, koji je u primjeni od 01.01.2024. godine, iako je od strane Nadzornog odbora a.d. „Komunalac“ Bijeljina inicijativa pokrenuta u novembru 2022. godine. U odnosu na ostvarenje prethodne godine prihodi su povećani za 4,23%, odnosno za 167.398,17 KM.

Značajno povećanje prihoda od pruženih usluga u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu, primjetno je na prihodima od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od fizičkih lica, koji su veći za 1,50%, odnosno za 41.679,79 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog povećanog broja novih korisnika usluga i izvršene kontrole evidentirane korisne stambene površine u odnosu na stvarno stanje na terenu kod većeg broja korisnika. U toku je postupak kontrole korisne stambene površine za sve korisnike prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Republike Srpske, su veći za 101.223,03 KM u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog otklonjenih grešaka u zaduženju korisnika prilikom izvršenih kontrola na terenu, po osnovu kojih je utvrđeno da pojedini korisnici nisu u potpunosti zaduženi u skladu sa „Cjenovnikom komunalnih usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada za preduzetnike i pravna lica“, broj: 9086/2018 od 19.12.2018. godine, na koji je Skupština Grada Bijeljina dala saglasnost 05.02.2019. godine. Cjenovnik je u primjeni od 15.02.2019. godine.

Prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Federacije BiH su veći za 4.542,81 KM u odnosu na ostvarenje iz prethodne godine, dok su prihodi od usluga prikupljanja i odvoženja komunalnog otpada od preduzetnika i pravnih lica iz Brčko Distrikta BiH veći za 472,74 KM, odnosno za 2,92% u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Prihodi ostvareni od usluga specijalnog vozila za uklanjanje nepropisno parkiranih vozila - „pauk“ (konta: 62114 i 62115), su u tekućoj godini veći za 10.804,37 KM, odnosno za 30,46% u odnosu na prethodnu godinu.

AOP 214-Povećanje vrijednosti zaliha učinaka

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka se ostvaruju povećanjem vrijednosti nedovršene proizvodnje, poluproizvoda i gotovih proizvoda.

Prihodi od povećanja vrijednosti zaliha učinaka u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 33,81%, odnosno za 2.805 KM. Ostvarenje navedenih prihoda tekuće godine je veće od planiranih prihoda za 122,02%.

AOP 218-Ostali poslovni prihodi

U okviru ostalih poslovnih prihoda evidentiraju se *prihodi od zakupa, prihodi od donacija, prihodi iz namjenskih izvora finansiranja i ostali poslovni prihodi po drugim osnovama*.

Ostali poslovni prihodi u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu manji za 448.159 KM, prvenstveno zbog smanjenih ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama.

Ostali poslovni prihodi po drugim osnovama u tekućoj godini su manji za 549.401,76 KM u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno zbog prihoda na **kontu 65900** u okviru kojih je u prethodnoj godini evidentiran iznos od 550.484,10 KM, a koji se odnosi na procjenu vrijednosti zemljišta. Zemljište je navedeno u Listu nepokretnosti broj 386/0, izdat 27.01.2023. godine od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica Bijeljina, a koje se sastoji od ukupno tri parcele. Procjena zemljišta je izvršena na način kako slijedi:

- Parcела broj 882/1, potes šljunkare, površina 25.571 m², u iznosu od 51.142,00 KM,
- Parcела broj 915/2, potes šljunkare, površina 842 m², u iznosu od 5.304,60 KM i
- Parcела broj 917/1, potes šljunkare, površina 89.825 m², u iznosu od 494.037,50 KM.

Priznavanje prihoda po osnovu procjene, na kontu 65900, izvršeno je po osnovu sljedećeg:

- Rješenjem Komisije za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima, broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, utvrđeno je pravo svojine u korist A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Grad Bijeljina, zastupan po Pravobranilaštvo Republike Srpske - Sjedište zamjenika u Bijeljini, dana 25.04.2019. godine, podnio je tužbu radi utvrđivanja prava svojine na parcelama 882/1, 915/2 i 917/1 protiv tuženog A.d. „Komunalac“ Bijeljina;
- Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini, broj: 59 0 Ps 033096 18 Ps od 12.12.2019. godine, na koje je stavljen pečat pravosnažnosti dana 18.04.2022. godine, tužba u ovoj pravnoj stvari je povučena.

Uzimajući u obzir da su se u 2022. godini stekli uslovi za brisanje tereta upisa zabilježbe pokretanja sudskog postupka na osnovu tužbe PRS sjedište zamjenika u Bijeljini, kao zakonskog zastupnika Grada Bijeljina radi poništenja Rješenja broj: 21.12/951-007-378/14 od 25.05.2016. godine, koja je upisana 23.11.2018. godine, podnesen je zahtjev za brisanje tereta. Izvršena je procjena predmetnih parcela, koje će se koristiti za potrebe postojeće djelatnosti Društva i u skladu sa MRS izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama Društva, jer iste parcele nikada nisu bile u vlasništvu Društva.

Ostali poslovni prihodi (**konta: 65901-65908**) u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu veći su za 932,34 KM, odnosno za 3,80%, prvenstveno zbog većih prihoda od prodaje ambalažnog otpada, u okviru kojih je najznačajnije povećanje evidentirano na sljedećim prihodima:

- prihodi od prodaje kartona, koji su veći za 6.448,01 KM i
- prihodi od prodaje prozirne folije, koji su veći za 611,49 KM.

U okviru ostalih poslovnih prihoda, na sljedećim prihodima evidentirano je smanjenje:

- prihodima od prodaje stakla, koji su manji za 2.223,49 KM,
- prihodima od prodaje bijelog papira, koji su manji za 3.562,88 KM i

- prihodima od prodaje limenki, koji su manji za 352,49 KM.

Plan ostalih poslovnih prihoda, nije u cijelosti realizovan, te su ostvareni prihodi manji za 21,17% u odnosu na planirane prihode, odnosno za 6.880,03 KM.

Prihodi od zakupnina u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 551.368,45 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 530.397,18 KM. Navedeni prihodi u tekućoj godini su manji za 20.971,27 KM, odnosno za 3,95% u odnosu na ostvarenje prethodne godine, prvenstveno zbog povećanog prihoda od zakupnina stolova u pijaci po osnovu zaključenih ugovora, koji su veći za 50.635,53 KM, dok su prihodi od dnevnih zakupnina stolova manji za 17.064,98 KM. Prihodi od zakupa poslovnih prostora (lokala) u tekućoj godini, su manji za 12.433,64 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog određenog broja neizdatih poslovnih prostora.

Prihodi od donacija se ostvaruju po osnovu prihoda od donacija povezanih pravnih lica, donacija primljenih od državnih organa i ostalih donacija.

Prihodi od donacija primljenih od državnih organa u iznosu od 33.745,11 KM, se odnose na dio razgraničenih sredstava za iznos obračunate amortizacije na nabavnu vrijednost sredstava, nabavljenih po osnovu realizacije Ugovora o sufinansiranju projekta „Primarno razdvajanje i sakupljanje ambalažnog otpada u Bijeljini“, koji je zaključen sa Fondom za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srbije.

Prihod od donacije od povezanih pravnih lica, u iznosu od 50.000,00 KM, je ostvaren po osnovu donacije od strane Grada Bijeljina, a na ime pomoći za saniranje posljedica inflacije u tekućoj godini.

Prihodi od donacija od drugih lica, evidentirani su u iznosu od 305,88 KM i odnose se na obračunatu amortizaciju polovnih doniranih kontejnera, zapremine 400, 600 i 800 litara, od strane danske firme „Odense Waste Management Company“, a po osnovu Sporazuma o donaciji, koji je zaključen 07.05.2020. godine.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja, u tekućoj godini ostvareni su u iznosu od 63.104,55 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 39.905,17 KM. Značajno povećanje prihoda iz namjenskih izvora finansiranja u tekućoj godini u odnosu na prethodnu realizovano je po osnovu prihoda iz fondova za bolovanje, koji su veći za 12.957,58 KM i prihoda iz fondova za porodičko bolovanje, koji su veći za 9.741,80 KM. Prihodi od zavoda, u tekućoj godini su veći za 600,00 KM.

5.1.2 Poslovni rashodi

Ukupni poslovni rashodi u tekućoj godini iznose 6.075.295 KM i isti su veći za 129.060 KM u odnosu na poslovne rashode iz prethodne godine.

Od ukupnih poslovnih rashoda, značajne promjene su se dešavale na sljedećim pozicijama:

AOP 221-Troškovi materijala

Troškovi materijala u tekućoj godini su veći od troškova prethodne godine za 19.488 KM, odnosno za 10,97%.

Troškovi materijala za izradu učinaka, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 4,84%, odnosno za 3.092,19 KM od ostvarenja prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 7,96%, odnosno za 4.936,14 KM.

Troškovi ostalog materijala, ostvareni u tekućoj godini, veći su za 14,42%, odnosno za 16.395,66 KM u odnosu na troškove ostvarene u prethodnoj godini, prvenstveno zbog:

- troškova otpisa protektiranih auto-guma, koji su veći za 4.987,24 KM,
- troškova otpisa HTZ opreme, koja se u cijelini otpisuje, koji su veći za 6.407,37 KM,
- troškova materijala i dijelova utrošenih za tekuće održavanje stalnih sredstava-novi, koji su veći za 12.900,96 KM i
- troškova materijala i dijelova utrošenih za tekuće održavanje stalnih sredstava-polovni, koji su veći za 3.000,00 KM.

Troškovi otpisa auto-guma (nove) su manji u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu za 8.008,93 KM, prvenstveno zbog nabavke većeg broja protektiranih auto-guma.

Troškovi kancelarijskog materijala, su manji za 2.890,98 KM, prvenstveno zbog značajnih ušteda na troškovima papira i tonera, jer se materijali za sastanke dostavljaju u elektronskoj formi.

AOP 222-Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije u tekućoj godini su manji za 12,64%, odnosno za 54.245,29 KM u odnosu na ostvarenje prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 14,24%.

Značajno smanjenje troškova tekuće godine primjetno je na troškovima nafte i naftnih derivata (konta: 51301-51304), koji su smanjeni za 57.965,93 KM, zbog stalnog pada cijena na tržištu, dok su utrošene količine na nivou ostvarenja prethodne godine.

Troškovi električne energije i vode su neznatno povećani u odnosu na troškove iz prethodne godine.

AOP 223-Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Navedeni troškovi, u tekućoj godini veći su za 4,51%, odnosno za 162.565 KM od troškova ostvarenih u prethodnoj godini.

U okviru *troškova bruto plata i bruto naknada plata*, evidentiraju se troškovi *bruto zarada i troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju*.

Troškovi bruto zarada, ostvareni u 2023. godini, veći su za 3,23%, odnosno za 99.349,85 KM u odnosu na troškove ostvarene u istom periodu prošle godine, dok su u odnosu na planirane troškove veći za 2,97%, prvenstveno po osnovu povećanja bruto plata¹. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini iznosio je 188 radnika, a u 2023. godini 184 radnika, tako da je prosječan broj zaposlenih u tekućoj godini smanjen za 4 radnika.

Na dan 31.12.2023. godine, po osnovu ugovora o radu na određeno i neodređeno, u Društvu je zaposleno 173 radnika, dok je u prethodnoj godini na isti dan evidentirano 185 radnika.

Troškovi bruto naknada članovima nadzornog odbora i odbora za reviziju, evidentirani u okviru sintetičkih konta 522 i 523, su u tekućoj godini ostvareni u ukupnom iznosu od 59.970,00 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 60.084,94 KM.

¹ Vlada Republike Srpske, je za 2023. godinu odredila najnižu platu u iznosu od 700 KM.

Odlukom Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, izvršena je promjena cijene rada sa 220 na 245 KM, počevši od 01.05.2022. godine.

U okviru *troškova ostalih ličnih primanja*, evidentiraju se *troškovi otpremnina i pomoći u skladu sa propisima o radu*, *troškovi zaposlenih na službenom putu* i *troškovi bruto ostalih ličnih rashoda*.

Troškovi otpremnina i pomoći u skladu sa propisima o radu, ostvareni u tekućoj godini, manji su od ostvarenja prethodne godine za 32,51%, odnosno za 6.063,08 KM, prvenstveno zbog manjeg broja isplata na ime pomoći zaposlenim radnicima.

Troškovi zaposlenih na službenom putu, u tekućoj godini su manji za 91,25%, odnosno za 7.928,08 KM od ostvarenja prethodne godine, prvenstveno zbog smanjenih troškova smještaja i ishrane na službenom putu, koji su u tekućoj godini smanjeni za 3.341,69 KM. Troškovi dnevница na službenom putu, u 2023. godini su manji za 3.363,90 KM u odnosu na prethodnu godinu, dok su troškovi prevoza na službenom putu smanjeni za 1.222,49 KM.

Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda, su u tekućoj godini uvećani za 17,44% u odnosu na troškove prethodne godine, odnosno za 77.320,85 KM, prvenstveno zbog povećanih naknada troškova prevoza radnika, koji su veći za 4.077,38 KM, ostalih naknada troškova zaposlenim, koji su veći za 51.660,80 KM i troškova toplog obroka, koji su veći za 21.582,67 KM zbog stalnog rasta cijena prehrabnenih proizvoda.

U okviru ostalih naknada troškova zaposlenim, evidentiraju se naknade za regres, Božić, 8. mart i Vaskrs. Naknada za regres je povećana u tekućoj godini u odnosu na prethodnu, zbog povećanja najniže plate u Republici Srpskoj.

AOP 226-Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga su veći za 13.698 KM, zbog povećanja troškova ostalih usluga, koji su veći za 0,81%, odnosno za 9.120,48 KM u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru **troškova ostalih usluga**, povećanja su evidentirana na sljedećim troškovima:

- troškovima usluga u prometu, koji su veći za 2.905,00 KM,
- troškovima usluga privremenih i povremenih poslova, koji su veći za 2.291,81 KM,
- troškovima ostalih proizvodnih usluga, koji su veći za 1.985,47 KM i
- troškova usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada, koji su veći za 2.566,99 KM.

Troškovi usluga deponovanja čvrstog komunalnog otpada su uvećani zbog veće količine deponovanog otpada u tekućoj godini u odnosu na prethodnu. U tekućoj godini je deponovano 25.837,74 tona otpada, dok je u prethodnoj deponovano 25.777,68 tona otpada

AOP 227-Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije, koji su ostvareni u tekućoj godini, su veći za 5,94%, odnosno za 16.956,27 KM u odnosu na troškove amortizacije iz prethodne godine. Povećanje troškova amortizacije uzrokovan je nabavkom nove opreme, od koje je potrebno istaći nabaku specijalnih komunalnih vozila. Potrebno je u 2024. godini izvršiti procjenu stalnih sredstava, jer je posljednja vršena sa stanjem na dan 01.01.2019. godine.

U okviru **troškova rezervisanja** u tekućoj godini evidentirani su troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od 4.733,55 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani troškovi rezervisanja u iznosu od 29.959,43 KM. Obračun rezervisanja je izvršen od

strane ovlašćenog aktuara mr Panić Mladena, broj ovlašćenja: 05-529-2/09, a u skladu sa MRS 19-Primanja zaposlenih.

AOP 234-Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi u tekućoj godini su manji u odnosu na ostvarenje prethodne godine za 993 KM.

U okviru nematerijalnih troškova, najveće povećanje evidentirano je na troškovima ostalih usluga. **Troškovi ostalih usluga** u tekućoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 52.992,93 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 41.891,27 KM. Povećanje troškova evidentirano je na troškovima advokatskih usluga, koji su veći za 4.936,70 KM, troškovima izmjena na postojećim programima, koji su veći za 1.000,00 KM i troškovima ostalih neproizvodnih usluga, koji su veći za 6.871,53 KM. Troškovi zdravstvenih usluga, u tekućoj godini su manji za 1.339,61 KM, kao i troškovi stručnog usavršavanja-seminari, koji su manji za 366,96 KM u tekućoj godini u odnosu na isti period prethodne godine.

Značajno smanjenje u okviru nematerijalnih troškova evidentno je na troškovima reprezentacije. **Troškovi reprezentacije** u tekućoj godini su manji za 27,45%, odnosno za 6.171,99 KM od troškova iz prethodne godine, dok su u odnosu na planirane troškove manji za 53,39%.

Smanjenje troškova reprezentacije primjetno je na troškovima ugostiteljskih usluga prilikom proslava, koji su manji za 8.960,00 KM u tekućoj godini u odnosu na prethodnu. Navedeni troškovi iz prethodne godine se odnose na organizovanu proslavu „30 godina od osnivanja A.d. „Komunalac“ Bijeljina“.

AOP 235-Troškovi poreza

Troškovi poreza tekuće godine su na nivou ostvarenja troškova iz prethodne godine.

AOP 236-Troškovi doprinosa

Troškovi doprinosa u tekućoj godini su u odnosu na prethodnu godinu veći za 20,33%, odnosno za 1.435,50 KM, zbog većih troškova doprinosa za volontere.

5.2 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi tekuće godine ostvareni su u iznosu od 48.187 KM, dok su finansijski rashodi ostvareni u iznosu od 11.612 KM.

AOP 240-Prihodi od kamata

Prihodi od kamata ostvareni su u ukupnom iznosu od 48.187 KM, dok su u prethodnoj godini ostvareni u iznosu od 54.774 KM.

U okviru prihoda od kamata evidentirani su:

- prihodi od zateznih kamata od povezanih pravnih lica, u iznosu od 394 KM;
- prihodi od zateznih kamata u zemlji, koje su obračunate pravnim licima, u iznosu od 7.268 KM;
- prihodi od zateznih kamata u zemlji, koje su obračunate fizičkim licima, u iznosu od 33.419 KM i

- prihodi od kamata po sudskim izvršenjima u iznosu od 7.106 KM.

AOP 245-Rashodi kamata

U okviru rashoda kamata tekuće godine, koji iznose 11.612 KM, evidentirani su sljedeći rashodi kamata:

- rashodi kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa sa povezanim licima, u iznosu od 10.736 KM;
- rashodi kamata iz dužničko-povjerilačkih odnosa sa ostalim licima, u iznosu od 89 KM i
- zatezne i druge kamate u iznosu od 787 KM.

5.3 Ostali dobici i gubici

Ostali prihodi i dobici Društva ostvareni su u iznosu od 29.427 KM, dok su ostali rashodi i gubici Društva ostvareni u iznosu od 13.451 KM, tako da je u tekućoj godini na AOP-u 271 iskazan dobitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda u iznosu od 15.976 KM.

5.3.1 Ostali prihodi i dobici

AOP 259-Ostali prihodi i dobici

U okviru ostalih prihoda i dobitaka evidentirani su prihodi od otpisa obaveza, ukidanja neiskorišćenih rezervisanja, dobici od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostali nepomenuti prihodi, koji su ostvareni u iznosu od 29.427 i isti su manji od ostvarenja iz prethodne godine za 15.660 KM.

5.3.2 Ostali rashodi i gubici

AOP 262-Neto gubici po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme

U okviru neto gubitaka po osnovu otuđenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme, u tekućoj godini evidentiran je iznos od 9.640 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran iznos od 764 KM.

AOP 270-Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici tekuće godine smanjeni su za 16.290 KM, po osnovu sljedećih promjena:

1. ***Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja***, ostvareni su u ukupnom iznosu od 523 KM. Navedeni rashodi, ostvareni u tekućoj godini, manji su za 10.833 KM, odnosno za 95,40% u odnosu na iste rashode iz prethodne godine;
2. Na kontu ***rashodovanja na zalihamama materijala i robe, gubitaka od prestanka priznavanja sredstava uzetih u zakup i ostalih rashoda***, u tekućoj godini evidentiran je iznos od 3.288 KM, dok je u prethodnoj godini evidentiran iznos od 8.745 KM. Od navedenih rashoda iz tekuće godine, potrebno je istaći troškove sudskih i drugih sporova u iznosu od 2.986 KM.

5.4 Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

U tekućoj godini evidentirani su prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 18.454 KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 0 KM, tako da je na AOP-u 299 Bilansa uspjeha, u koloni tekuća godina, evidentiran dobitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 18.454 KM.

5.4.1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine

AOP 281-Neto dobici od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava

Na kontu dobitaka od usklađivanja vrijednosti finansijskih sredstava, evidentirani su neto dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvrijedeњa potraživanja od kupaca u iznosu od 18.454 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani u iznosu od 25.447 KM.

Dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvrijedeњa potraživanja od kupaca, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 78.819 KM i znatno su manji u odnosu na prethodnu godinu, u kojoj su ostvareni u iznosu od 99.876 KM. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 21,08%, odnosno za 21.057 KM, dok su u odnosu na planirane prihode manji za 1,48%, odnosno za 1.181 KM.

Gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca, u tekućoj godini su ostvareni u iznosu od 60.365 KM i manji su za 14.064 KM, odnosno za 18,90% u odnosu na iste gubitke iz prethodne godine, koji su iznosili 74.429 KM.

5.4.2. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

AOP 292-Neto gubici od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe

U tekućoj godini nisu evidentirani rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, dok je u prethodnoj godini, u okviru **gubitaka od usklađivanja vrijednosti zaliha materijala i robe**, evidentirano obezvrijedeњe robe u skladištu u iznosu od 4.752,02 KM. Navedeni gubici se odnose na obezvrijedeњe zaplijenjene robe u skladištu, koja je prodata putem licitacije po nižim cijenama od prvobitno utvrđenih vrijednosti.

5.4 Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, u tekućoj godini evidentirani su rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, koji nisu materijalno značajni, u iznosu od 5.156,34 KM, dok su u prethodnoj godini evidentirani u iznosu od 1.265,55 KM. U okviru rashoda po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina, u tekućoj godini evidentirani su sljedeći rashodi:

- u iznosu od 2.275,75 KM, koji se odnose na rješenje o neprihvatanju dostavljenog zahtjeva za refundaciju porodiljskog bolovanja za dio marta i april 2022. godine,
- u iznosu od 1.098,00 KM, koji se odnose na uplatu obaveza za PDV po Rješenju Uprave za indikretno oporezivanje o razrezu indirektnih poreza, broj: 04/5-2/IV-17-1-UP-I-3-142/23, a po osnovu Zapisnika o izvršenoj kontroli UIO za period 01.01.2018.-31.12.2022. godine i

- u iznosu od 1.782,59 KM, koji se odnose na ispravku grešaka iz ranijeg perioda po osnovu pogrešnog zaduženja za terminalnu opremu radnika, jer je nabavljena terminalna oprema u momentu izdavanja trebala biti prikazana kao trošak, a ne kao potraživanje od zaposlenih kao što je to prvobitno učinjeno.

6. NOTE UZ IZVJEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU U PERIODU

Nota br.9

AOP 416 – Ukupni gubitak

Ukupni gubitak u obračunskom periodu iznosi 390.612 KM i prikazan je na AOP-u 416, u koloni tekuća godina, „Izvještaja o ostalom rezultatu u periodu“. U prethodnoj godini ukupna dobit ostvarena je u iznosu od 33.743 KM.

Ukupni neto gubitak predstavlja rezultat manjka prihoda nad rashodima tekuće godine, u iznosu od 390.612 KM.

7. NOTE UZ BILANS TOKOVA GOTOVINE

Nota br.10

AOP 501 - Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u tekućoj godini ostvaren je u iznosu od 6.663.559 KM i veći je za 170.751 KM od priliva gotovine iz prethodne godine.

Prilivi od kupaca i primljeni avansi u tekućoj godini veći su za 111.212 KM od priliva iz prethodne godine.

Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl. u tekućoj godini veći su za 49.693 KM.

Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti povećani su za 9.846 KM.

AOP 506 - Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u 2023. godini veći su za 435.582 KM u odnosu na odlive gotovine iz prethodne godine.

Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u tekućoj godini iznose 2.618.270 KM, dok su u prethodnoj godini iznosili 2.328.011 KM.

Odlivi po osnovu isplata plata, naknada plata i ostalih ličnih rashoda povećani su za 202.415 KM, prvenstveno zbog povećanog izdvajanja za bruto plate zaposlenih u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu. Uzroci, koji su doveli do povećanja odliva na ime bruto plata su sljedeći:

- Vlada Republike Srbije je početkom 2023. godine povećala najnižu platu sa 650 KM na 700 KM. Prvobitno povećanje u 2022. godini je izvršeno od 01.01.2022. godine sa 540 na 590 KM, dok je drugo povećanje izvršeno sa 590 na 650 KM, počevši od 01.05.2022. godine.
- Odlukom Nadzornog odbora AD „Komunalac“ Bijeljina, izvršena je promjena cijene rada sa 220 na 245 KM, počevši od 01.05.2022. godine.

- Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini iznosi je 188 radnika, a u 2023. godini 184 radnika, tako da je prosječan broj zaposlenih u tekućoj godini smanjen za 4 radnika.

Odlivi po osnovu poreza na dobit tekuće godine, u iznosu od 838 KM, predstavljaju uplaćenu obavezu po osnovu utvrđene razlike na ime akontacija poreza na dobit za 2023. godinu.

Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti u 2023. godini iznose 647.022 KM i manji su za 32.315 KM od ostalih odliva iz poslovnih aktivnosti prethodne godine.

AOP 514 - Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti

Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u tekućoj godini iznosi 330.265 KM, dok je u prethodnoj godini ostvaren neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 65.434 KM.

AOP 568 - Gotovina na kraju obračunskog perioda

Gotovina na kraju obračunskog perioda u tekućoj godini iznosi 327.847 KM.

AD „Komunalac“ Bijeljina je u toku 2023. godine ostvario ukupni priliv gotovine u iznosu od 6.663.559 KM, dok je ukupni odliv gotovine iznosi 6.993.824 KM, tako da je ukupni neto odliv gotovine na kraju obračunskog perioda, koji je iskazan na AOP-u 564 Bilansa tokova gotovine, evidentiran u iznosu od 330.265 KM. Na početku obračunskog perioda evidentirana je gotovina u iznosu od 658.112 KM.

8. NOTE UZ IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Nota br.11

Ukupna vrijednost kapitala u 2023. godini iznosi 8.410.871 KM. Kapital Društva se sastoji od osnovnog kapitala u iznosu od 3.748.014 KM, revalorizacionih rezervi u iznosu od 4.008.213 KM, zakonskih i statutarnih rezervi u iznosu od 200.481 KM i neraspoređenog dobitka u iznosu od 454.163 KM. Ukupna vrijednost kapitala na kraju 2023. godine manja je za 390.612 KM u odnosu na ukupni kapital iz prethodne godine.

Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava Društva, prikazani su na AOP-u 918, kolona 4 „Izvještaja o promjenama na kapitalu”, u iznosu od -58.922 KM.

Na revalorizacionim rezervama evidentirane su određene promjene, koje su obrazložene u Noti br.4 - strane 34. i 35. - podnaslov 4.4.3 Revalorizacione rezerve.

Rezerve (zakonske i statutarne), prikazane na AOP-u 925, kolona 3 „Izvještaja o promjenama na kapitalu”, uvećane su za 5.038 KM, odnosno za 5%-tni dio neraspoređene dobiti prethodne godine, koja je iznosila 100.752 KM. Društvo je u tekućoj godini ostvarilo ukupni neto gubitak obračunskog perioda u iznosu od 390.612 KM.